

Peter Janků Orbis Pictus_2027

PROJEKT RIADENIA A ROZVOJA ROZHLASU A TELEVÍZIE SLOVENSKA 2022 – 2027

Mgr. Peter Janků, PhD., ArtD., Bratislava 2022

Obsah

Úvod	4
1. Dva extrémny v prístupe k riadeniu verejnoprávnej RTVS	6
1.1. Expanzívny model alebo stavanie sôch z verejných zdrojov	6
1.2. Biznis model alebo ekonomická amputácia zmyslu inštitúcie	6
2. Ozdravenie organizačnej štruktúry – základ efektívneho riadenia	7
3. Ozdravenie vzťahov a nastavenie transparentných procesov	9
4. Slovenská televízia	11
4.1. Distribúcia a vysielanie programov	11
4.1.1. Jednotka (:1)	12
4.1.2. Dvojka (:2)	13
4.1.3. Trojka (: 3 Junior)	13
4.1.4. Trojka (:3 Art)	14
4.1.5. Distribúcia programov cez rôzne kanály	14
4.1.5.1. Podcastová platforma EBU	15
4.1.5.2. Prémiový obsah a špeciálne weby	15
4.2. Tvorba a produkcia programov	16
4.2.1. Základné formy produkcie programov	17
4.2.2. Publicistika ako samostatná nezávislá redakcia	18
4.3. Umelecká a technická realizácia programov	18
4.3.1. Technické a technologické limity a výzvy	19
4.3.2. Podpora vlastnej tvorby a záchrana umelecko-remeselných a audiovizuálnych profesií	20
4.3.3. RTVS ako hardvér pre rozhlasový, televízny a filmový sektor	21
5. Slovenský rozhlas	22
5.1. Distribúcia a vysielanie programov	22
5.1.1. Rádio Slovensko (:RS)	23
5.1.2. Rádio Devín (:RD)	23
5.1.3. Rádio Regina (RR)	24
5.1.4. Rádio_FM (:R_FM)	24
5.1.5. Rádio Slovakia International (:RSI)	24
5.1.6. Rádio Patria (:RP)	25
5.1.7. Rádio Junior (:RJ)	25
5.1.8. Rádio Litera (:RL)	26
5.1.9. Rádio Pyramída (:RPA)	26
5.1.10. Podcasty	27
5.1.11. Kvóty slovenskej hudby v rozhlasovom vysielaní	27
5.2. Tvorba a produkcia programov	28
5.3. Umelecká a technická realizácia programov	29
5.3.1. Informačné technológie ako pomocník, nie ako prekážka	29
5.3.2. Efektívnosť procesov a hodnota za peniaze	30
5.3.3. Technické limity a rozvojové výzvy Slovenského rozhlasu	30
6. Spravodajstvo a šport	31
6.1. Distribúcia a vysielanie programov	31
6.1.1. :24	31
6.1.2. :Šport	31

6.2. Tvorba a produkcia spravodajstva	32
6.2.1. Spravodajský informačný servis RTVS	32
6.2.2. Televízne spravodajstvo verejnej kontroly	33
6.2.3. Rozhlasové spravodajstvo verejnej kontroly	33
6.2.4. Regionálne spravodajstvo	33
6.2.5. Zahraničné spravodajstvo	35
6.2.6. Šport a športové spravodajstvo	35
6.3. Umelecká a technická realizácia programov	36
7. Prierezová organizačná zložka – Generálne riaditeľstvo RTVS	36
7.1. Právny odbor	37
7.2. Medzinárodný odbor	37
7.3. Odbor vnútornej kontroly	37
7.4. Odbor verejného obstarávania	37
7.5. Odbor projektového riadenia	37
7.6. Odbor ľudských zdrojov a vzdelávania	38
7.7. Archív RTVS	38
8. Prierezová organizačná zložka – Ekonomika a majetok RTVS	38
8.1. Odbor financií a účtovníctva	38
8.2. Odbor výberu úhrad	39
8.3. Odbor rozpočtu a kontrolingu	39
8.4. Odbor správy majetku	39
8.5. Odbor obchodu RTVS	40
8.6. Financovanie RTVS	40
8.6.1. Zamestnanecké kapacity, interné honoráre a zmluvne definovaný pomer redakčnej a autorskej práce	41
8.6.2. Mechanizmus pravidelnej technologickej obnovy	42
8.6.3. Valorizačný mechanizmus zvyšovania koncesionárskych poplatkov	42
8.6.4. Prémiový obsah RTVS	43
8.6.5. Štandardizácia nárokov vrátenia DPH	43
8.6.6. Efektívne produkcie a koprodukcie	44
8.6.7. Zrušenie reklamného obmedzenia pre Šport	44
8.6.8. Percento z výdavkov štátu	44
9. Prierezová organizačná zložka – Marketing a rozvoj RTVS	45
9.1. Odbor kreatívy a marketingu	45
9.2. Odbor internej a externej komunikácie	45
9.3. Odbor výskumu a vývoja programov	46
9.4. Odbor mediálnych systémov a IT technológií	46
9.5. Odbor nových médií a online	47
9.6. Odbor technického a technologického rozvoja RTVS	47
10. Kultúra ako prierezová báza Rozhlasu a televízie Slovenska	47
Zhrnutie	48
Záver	50
Prílohy	51

Úvod

Som autorom dvoch knižných monografií, do niekoľkých ďalších som prispieval vedeckými príspevkami a dobre viem, ako sa dá priestor hárkov papiera naplniť tzv. vatou, so záplavou múdrych slov, analýz, ktoré sú výsledkom práce niekoho iného, historickej anticipácie či siahodlhých úvodov do problematiky, za ktoré sa dá schovať a navonok pôsobia dobre a hlavne múdro. Citujúc každý zdroj, používal i nadužíval som ich pri svojich dizertačných prácach. Rešpektujúc zadanie vytvorenia **projektu riadenia a rozvoja RTVS** som sa zameral práve na obsah týchto slov a predkladám projekt, v ktorom som sa snažil „in medias res“ vstúpiť do živého a predstaviť víziu, ktorá podľa mňa a aj mnohých, s ktorými som svoje zámery preberal, napravné chybné nastavenie riadenia RTVS po spojení Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu do jedného celku, na ktoré postupne riaditeľ za riaditeľom nabaľovali svoje, až z toho vznikla dnešná neprehľadná štruktúra inštitúcie.

Vážené dámy a páni, je to tak. Chceme a potrebujeme RTVS postaviť znovu, aby sme ju zbavili doterajších nekonceptne postavených sôch pre efekt a zároveň jej vrátili to, čo jej v minulosti ekonomickou amputáciou ubralo na verejnoprávnosti. V čase prebiehajúcej informačnej a hybridnej vojny, ktorej sme súčasťou, keď je 56 % Slovákov podľa európskych prieskumov ochotných uveriť čomukoľvek a slovenský priestor sociálnych médií riešia v americkom kongrese, musí byť verejnoprávna RTVS majákom. A všetci sme boli svedkami toho, ako v najkritickejšej situácii od konca druhej svetovej vojny RTVS zlyhala. A preto je zmena jej doterajšieho smerovania nevyhnutná.

RTVS musí byť orientačným bodom vecnosti a pravdivosti informácie, overiteľnosti faktov, umeleckej hodnoty, stavajúcich na akceptovaní univerzálnych ľudských hodnôt. Slovenský divák a poslucháč, ktorý si v čase mieru slobodne vyberá zo stola rôznej mediálnej ponuky, musí nadobudnúť vedomie, že čokoľvek a kdekoľvek sa stane, je tu verejnoprávna RTVS, na ktorú sa môže spoľahnúť a ku ktorej sa môže kedykoľvek vrátiť. A za takéto postavenie sa oplatí obetovať mnohé vrátane pretekov v sledovanosti rôznych, najmä zábavných programov, účelového spravodajstva, draho nakúpených licenčných práv so zaručeným efektom, čo len vytvára priepasť vo verejno-súkromných vzťahoch v rámci slovenského mediálneho prostredia. Musíme toto mediálne prostredie ozdraviť. RTVS musí byť pre tento priestor produkčným hardvérom, ale zároveň bázou kultúrnosti, kde sa žiadna zo skupín obyvateľov nezatvára do zátvoriek povinných percent vysielania a v ostatnom programe má zákaz figurovať. RTVS musí byť priestorom vzájomného rešpektu, tolerance, dôveryhodnosti, atribútov, ktoré však musia vyžarovať zvnútra inštitúcie navonok. Technický a technologický rozvoj, na ktorý už málokto v súčasnosti mentálne dosahuje, nemôže byť na úkor rozvoja medziľudských vzťahov a akceptovania ľudskej dôstojnosti každého, kto sa podieľa na tvorbe programu. Len tak sa môže programami RTVS zveľaďovať ľudská dôstojnosť tých, ktorí programy prijímajú.

Moje pracovné portfólio je pestré. Riadil som umeleckú scénickú a kostýmovú výrobu Slovenského národného divadla i Štátnej opery v Banskej Bystrici. Takmer 10 rokov som pripravoval televíznu publicistiku v troch televíziách. Ako architekt a scénograf som autorom viac ako 100 scénických dekorácií vrátane 3 filmov a jedného seriálu pre STV. Som autorom 9

rozhlasových hier, ktoré som aj režijne pripravil, a mal som možnosť 4 a pol roka manažérsky pôsobiť v Slovenskom rozhlase. Všetko však na základe projektov a nie známosti či rodinnej anamnézy, ktorá by ma podľa mena automaticky dostala na „teplé“ miesto. Všetko mi takpovediac muselo prejsť rukami, ale vždy ma to vracalo do verejného priestoru. Všetko toto by však bolo márne, ak by za mojím záujmom riadiť RTVS nebola túžba žiť vo svete zrozumiteľných súvislostí, vo svete, v ktorom chceme spolu žiť, vo svete, v ktorom musíme spolu žiť. A verejnoprávna RTVS môže byť obrazom takého sveta.

1. Dva extrémny v prístupe k riadeniu verejnoprávnej RTVS

Riadenie Rozhlasu a televízie Slovenska, a to aj v čase, keď jej organizačné zložky existovali ako samostatné právne subjekty, sklzávalo k dvom extrémom. Bez potreby menovania štatutárnych zástupcov bolo prvým extrémom tzv. „stavanie sôch z verejných zdrojov“ a druhým tzv. „ekonomická amputácia zmyslu inštitúcie“.

1.1. Expanzívny model alebo stavanie sôch z verejných zdrojov

Symptómom tohto prístupu je, že napriek proklamovaniu nedostatku finančných zdrojov v snahe zanechať za sebou čo najväčšiu stopu, urobiť pred verejnosťou gesto, sa manažér snaží urobiť čo najviac, a tak namiesto v zákone požadovaných 2 televíznych programových služieb ich máme v súčasnosti 5, pričom 3 vznikli v ostatnom funkčnom období. Namiesto 4 rozhlasových programových služieb ich máme v súčasnosti 9, pričom štúdio Košice a Štúdio Banská Bystrica sa stávajú výhradnými vysielateľmi svojich regionálnych okruhov Regina Stred a Regina Východ, čo tento počet navyšuje na konečných 11 rozhlasových programových služieb. Namiesto celkovo 6 programových služieb tu máme spolu 16. Je len logické, že vytvorením každého nového okruhu sa tie ostatné dostávajú do provizória, a to všetko je podčiarknuté faktom, že výška poplatkov za služby verejnosti je na výške súčasných 4,64 eura už od roku 2003. Ale stále tu niekto bude sľubovať, rozširovať, expandovať, zatepľovať, vytvárať vydavateľstvá, galérie a pridané funkcionality, no na tie, ktoré by mala verejnoprávna inštitúcia zo zákona plniť, neostávajú zdroje. Toto nevnímam ako hospodárne, efektívne a účelné. A takýto verejnoprávny manažér, stavajúci si sochy za verejné zdroje, si na jednej strane bude robiť PR stále niečím novým, no na druhej strane bude nariekať, ako na to nemá peniaze. Za 4,64 eura si v súčasnosti sotva kúpite v reštaurácii obedové menu s polievkou, hlavným jedlom a šalátom. On chce za túto sumu hostiť najmä tých, ktorí o ňom rozhodujú, švédskymi stolmi. Nezmysel. Dá sa to robiť inak? Dá. Projekt Orbis Pictus_2027 ponúka riešenie.

1.2. Biznis model alebo ekonomická amputácia zmyslu inštitúcie

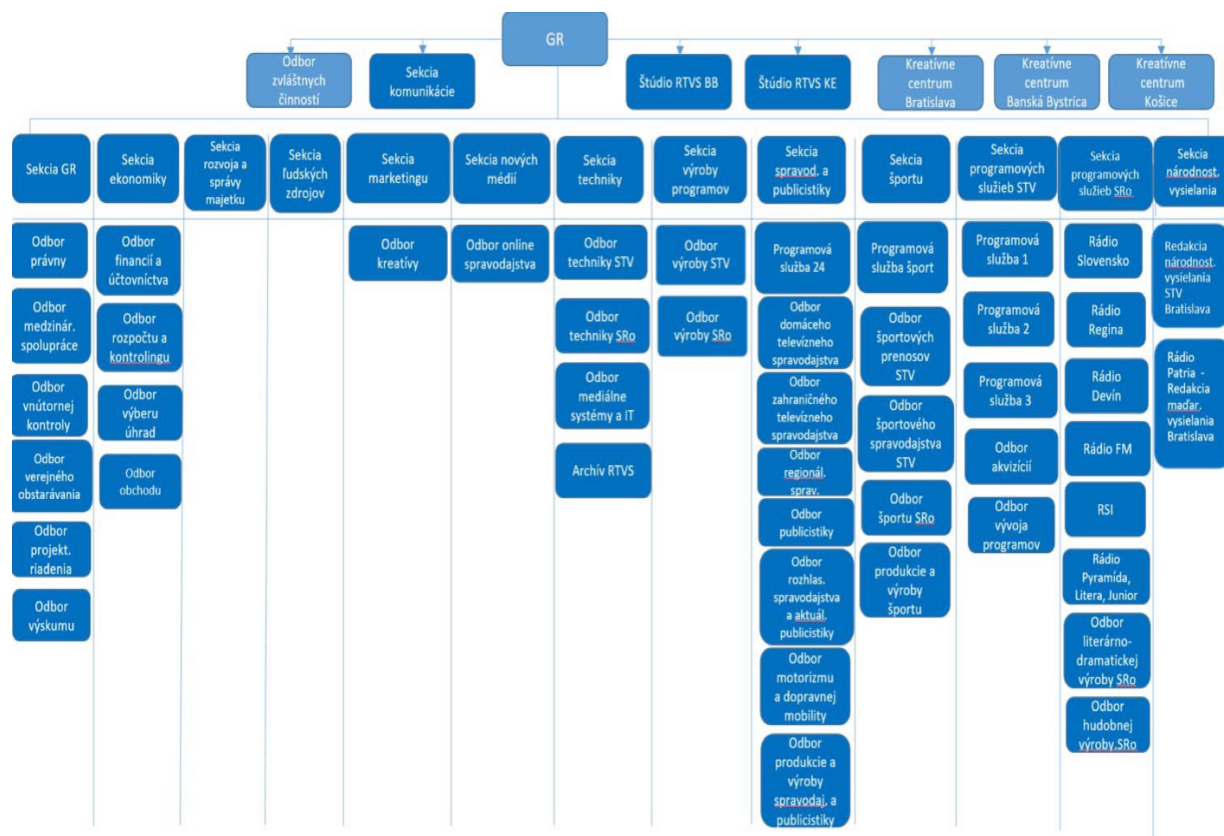
Symptómom tohto prístupu je, že na verejnoprávnu inštitúciu nazeráme výsostne z ekonomického hľadiska. Manažér si v tomto prípade urobí analýzu verejnoprávneho prostredia a vylúči z neho všetko, čo svojím výkonom, samozrejme, s okamžitou spätnou väzbou, neprináša zisk či merateľné a najmä kvantifikovateľné výsledky. A tak sa zbaví najprv umelecko-remeselných pracovníkov, architektov, zamestnancov postprodukčných prác, tvorivých pracovníkov a tak ďalej, s tým, že s nimi bude spolupracovať na základe živnosti. O nejaký čas zistí, že už ani to nie je preňho ekonomicky výhodné, a tak si ich bude najímať ad hoc na projekty. No napokon zistí, že je preňho najvýhodnejšie, keď si program objedná u externého dodávateľa. Nevadí mu, že si platí k cene materiálu dvoj- alebo aj trojnásobok jeho ceny práce a, samozrejme, DPH, ktoré musí externý dodávateľ odvádzať štátu. No z tejto 20 % sumy mu štát vráti len 4 % a 16 % si tak vykazuje ako účtovnú stratu. Z pozície verejnoprávnej inštitúcie sú to peniaze, ktoré síce odtečú do externého prostredia, ale s nimi sa nepočíta a tak sa akoby nerátali do vkladu, ktorý sa tak musí patrične navýšiť, aby dosiahol proklamovanú výšku. Takmer po 18 rokoch potom na trhu práce zistíte, že práve tie profesie,

ktoré sa z ekonomického hľadiska škrtli, vymierajú a nie sú nikde podchytené, ale pre mediálne prostredie nevyhnutné. Je logické, že ich nebude subvencovať súkromná spoločnosť, ale verejnoprávna inštitúcia, akou je RTVS, by mala, samozrejme, pokiaľ by sa nesprávala ako ekonomický tiger likvidujúci všetko naoko nerentabilné. Nezmysel. Dá sa to robiť inak? Dá. Projekt Orbis Pictus_2027 ponúka riešenie.

2. Ozdravenie organizačnej štruktúry – základ efektívneho riadenia

Riadenie akejkoľvek inštitúcie nie je možné bez jasného definovania vzťahov medzi jednotlivými jej zložkami, a preto základ môjho projektu tvorí ozdravená nová organizačná štruktúra.

Od času spojenia Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie do jedného celku prebieha snaha vytvoriť akúsi úroveň generálneho riadenia inštitúcie. Tento trend dospel až k súčasnému stavu, keď je na úrovni N1 generálnemu riaditeľovi podriadených 19 riaditeľov Sekcií, ktoré na „generálnej“ úrovni spájajú Slovenský rozhlas a Slovenskú televíziu do akéhosi „generálneho“ stupňa riadenia RTVS. (pozri Príloha 1)

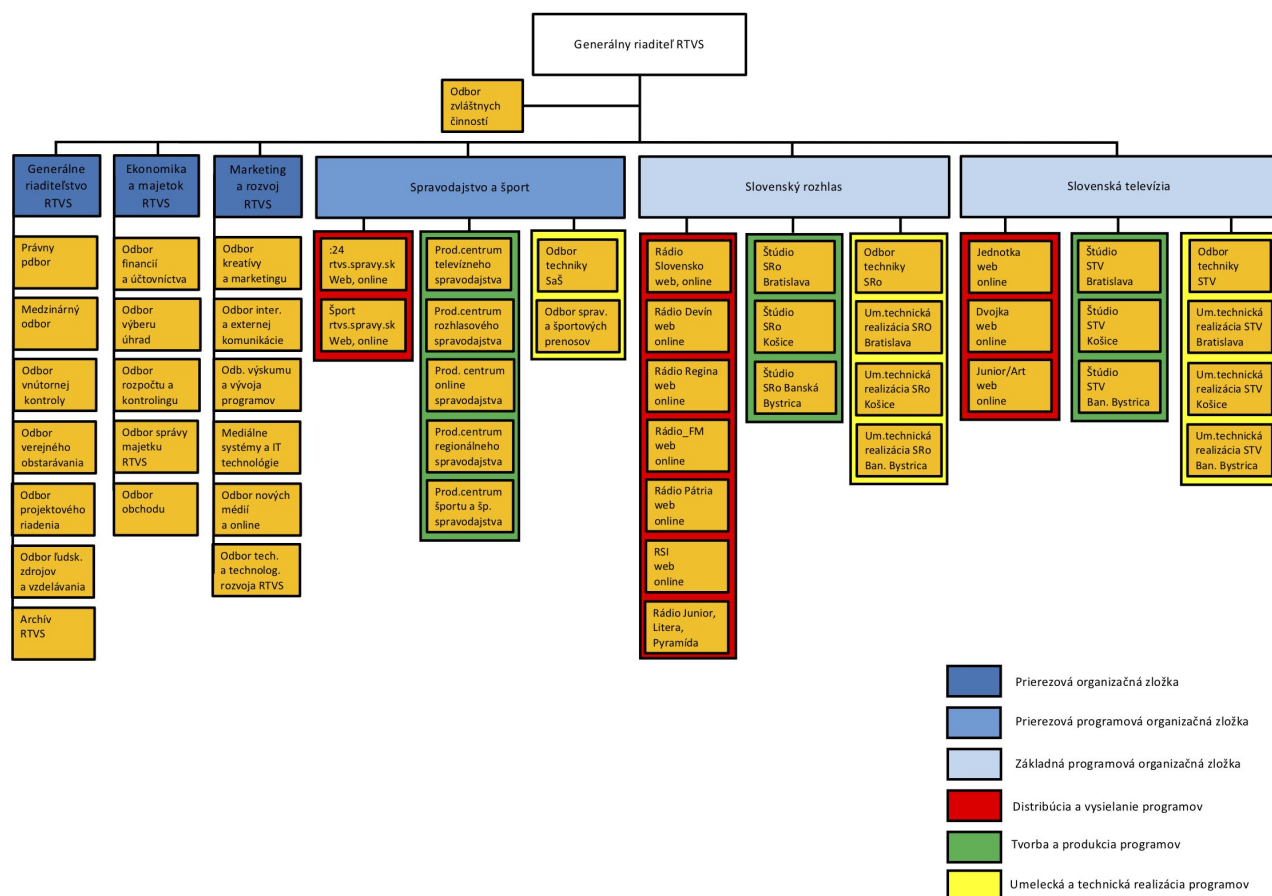

Príloha č. 1. Organigram doterajšej organizačnej štruktúry RTVS platný k máju 2022

V praxi však často riadenie prebieha tak, že odpoveďou na požiadavku smerom k úrovni N1 je len delegovanie vybavenia požiadavky na úrovni N2 odboru buď v SRO, alebo STV. Ďalším problémom je nerovnováha takto rozdelených kompetencií k základnej činnosti RTVS s tým, že tvorba, produkcia, výroba, rozhodovanie o programovej a vysielacej štruktúre sú v rukách dvoch programových riaditeľov. V tejto línii a pod vedením programového

riaditeľa prebieha aj vyhodnocovanie námetov z Centrálného registra námetov, čo je problém, na ktorý upozornila aj ostatná kontrola NKÚ.

Preto základom môjho projektu Riadenia a rozvoja RTVS je radikálne zoštíhlenie organizačnej štruktúry na úrovni N1 a zároveň posilnenie postavenia odborov a oddelení na úrovni N2 a N3. Pri tom chcem rešpektovať dikciu Zákona o RTVS, ktorý síce SRo a STV spojil do jedného administratívneho celku RTVS, pričom však explicitne hovorí o dvoch organizačných zložkách, a to o Slovenskom rozhlasu a Slovenskej televízii. Pri mojej koncepcii maticového riadenia RTVS sa k týmto zákonom definovaným organizačným zložkám ako základným programovým vraciam a dopĺňam ich prierezovými organizačnými zložkami. (pozri Príloha 2.)

Príloha č.2 Organigram organizačnej štruktúry, ktorú predkladám v projekte Orbis pictus_2027

Zo súčasných 19 riaditeľov na úrovni N1 sa tak dostávam k šiestim výkonným riaditeľom základných programových, prierezovej programovej a prierezových organizačných zložiek.

Základnými programovými organizačnými zložkami sú:

- Slovenský rozhlas,
- Slovenská televízia.

K dvom základným programovým zložkám vytváram prierezovú programovú organizačnú zložku, ktorá injektuje svoje programy aj do STV, aj do SRO v dohodnutých časových pásmach a miera jej samostatnosti vyplýva z očakávaní verejnosti aj zo základných povinností verejnoprávnej RTVS. Prierezovou programovou zložkou je:

- Spravodajstvo a šport.

Tieto zložky spolu vytvárajú líniu, v ktorej gescii sa program tvorí, vyrába a distribuuje (vysiela). Na úrovni prepojených kompetencií a funkcionalít ich prierezovo podporujú a kontrolujú prierezové zložky. Prierezovými organizačnými zložkami sú:

- Generálne riaditeľstvo RTVS,
- Ekonomika a majetok RTVS,
- Marketing a rozvoj RTVS.

Organizačná štruktúra tak prináša jasne definované organizačné celky, bez zbytočného medzistupňa vedenia na úrovni N1, s posilnenou kompetenciou jednotlivých odborov a oddelení na úrovni N2 a N3 podľa svojho zamerania a príslušnosti k organizačnej zložke.

Pod jednotlivé stupne riadenia patria:

- N1: riaditeľ.
- N2: intendant, šéfproducent, vedúci odboru.
- N3: producent, kreatívny producent, šéfdramaturg, šéfredaktor, vedúci oddelenia.
- N4: tímlíder, vedúci výroby, manažér výroby, manažér programu, vedúci výrobného štábu.

3. Ozdravenie vzťahov a nastavenie transparentných procesov

V súčasnosti RTVS oproti zákonnej požiadavke 2 televíznych a 4 rozhlasových programových služieb ponúka 4 a od 10. júna 5 televíznych a 9 rozhlasových služieb, prakticky však 11, keďže regióny Košice a Banská Bystrica si plnia programovo aj svoje Reginy Stred a Východ. Šesť požadovaných programových služieb v zákone oproti 16 existujúcim je obrovský nepomer najmä k výške poplatkov za služby verejnosti, ktoré sú od roku 2003 na úrovni 4,64 eura. To dnes nie je cena ani obedového menu, nieto „švédskych mediálnych stolov“, ktoré im ponúka expanzívny model riadenia – s 19 riaditeľmi a 16 programovými službami. Každou pridanou programovou službou išli tie ostatné do výrazného personálneho a najmä finančného provizória.

Okrem toho je problém aj v nastavení výrobných procesov. Dnes totiž existuje spomínaných 16 programových služieb na báze akýchsi samostatných subjektov, kde na seba naráža princíp „okruhového riadenia“ a princíp „objednávania programových blokov z výrobných centier“. Cítiť to najmä v Slovenskom rozhlase, kde každý okruh napíňa svoj stanovený počet hodín vysielať viac-menej svojimi redaktorskými kapacitami samostatne, vrátane výrazných posíl z externého prostredia. Je bežnou praxou, že na tlačovke alebo na kultúrnom podujatí sa stretnú viacerí redaktori z RTVS, pričom každý z nich prináša informáciu

pre svoj okruh. Len Odbor literárno-dramatickej výroby pripravuje programy prierezovo, Odbor hudby a špecializovaných programov s touto funkciou bol zrušený a nahradený Odborom hudobnej výroby, ktorá však s hudobnými redaktormi naráža v názore na programové priority v uvádzaní jednotlivých titulov, ktoré sa majú nahrávať v kapacitách SRO. Tým, že hlavou programových a umeleckých výrobných zložiek je jeden programový riaditeľ, nastáva chaos v kompetenciách a často sa stáva, že intendant sa o dohodnutom programe alebo akvizícii dozvie, až keď ho produkcia vyzve, aby vytvoril pre program schematickú prihlášku (rodný list v systéme Provys). Pretože sa na tom dohodol programový riaditeľ s vedúcim odboru výroby, no bez vedomia intendanta. Alebo sa intendant dozvie, že mu do programov prispieva nový redaktor s programom, o ktorom nič netušil, pretože sa na ňom vedúci odboru dohodol bez jeho vedomia, priamo s programových či dokonca generálnym riaditeľom.

Mojím zámerom je ukončiť éru „osvietených programových hláv“, ktoré majú dojem, a v centrálne usporiadanej štruktúre sa ten dojem nadobúda veľmi rýchlo, že dokážu nadefinovať programy naprieč všetkými okruhmi a ešte aj rozhodovať o tom, kto ich vyrobí. Preto nová organizačná štruktúra okrem zásadnej redukcie úrovne „generálneho“ riadenia RTVS prináša jasné definovanie a členenie riadiacich celkov v rámci novej organizačnej štruktúry podľa svojich funkcií:

- **Distribúcia a vysielanie programov** – pod ktorou je správa všetkých distribučných kanálov, televíznych, webu a online.
- **Tvorba a produkcia programov** – tvorená nezávislými producentskými centrami, ktoré tvoria programy podľa objednávok distribúcie a vysielania.
- **Umelecká a technická podpora programov** – ktorá tvorí technické a technologické zázemie a podporu tvorby a produkcie programov a jeho technickú distribúciu.

Pre činnosť RTVS a jej organizačných zložiek, ktoré tak získavajú výraznú programovú nezávislosť, no prierezovo dôkladne ekonomicky kontrolovanú, to prináša benefity:

- Relácie, programy sa budú realizovať v nezávislých producentských špecializovaných centrách na základe objednávok podľa vysielacej štruktúry, odkiaľ sa až následne distribuujú vyrobené do rôznych kanálov ako lineárnych (vysielanie STV, SRO), tak aj nelineárnych, online kanálov či iných digitálnych platforiem.
- Redaktori tak už nebudú roztratení po svojich okruhoch, ale sú sústredení v producentských centrách, odkiaľ prierezovo zásobujú okruhy a platformy požadovaným obsahom. V istých prípadoch potom stačí, že informačný materiál do vnútra RTVS donesie jeden pracovník a s ním následne, v rôznych podobách, môžu pracovať iní. Samozrejme, s výnimkou špeciálnych formátov.
- Najprv je tu produkt, očistený od právnych a finančných prekážok, a potom jeho distribúcia rôznymi kanálmi.
- Zároveň sa tým podporuje špecializácia redaktorov a bude sa môcť budovať redakčný systém (mentorov, senior redaktorov, junior redaktorov, elévov),

v ktorom sa cez vzdelávacie programy, ale najmä odovzdávaním vedomostí a skúseností starších kolegov prehĺbi odborná úroveň a väčší dôraz sa bude môcť klásať na kvalitu jazykového prejavu redaktorov.

- Intendanti jednotlivých programových služieb stoja oproti producentským centráam ako tí, ktorí definujú štruktúru a identitu vysielania (lineárneho, webu, online) a objednávajú si tematicky a formálne potrebné produkty od jednotlivých producentských centier, ktoré im ich pripravujú. Riadia distribúciu a vysielanie programov a relácií.
- Doteraz prechádzali námety cez jeden Centrálny register námetov SRO a jeden STV, o ktorom rozhodoval jeden programový riaditeľ, často zameraný na svoje osobné preferencie. V novom nastavení prichádzajú námety priamo do samostatných producentských centier v procesoch, časovo a logisticky koordinovaných prierezovým odborom výskumu a vývoja programu, pričom každé producentské centrum komunikuje so svojimi autormi, tvorcami a pripravuje predprodukčné prezentácie, ktoré potom ponúka vysielateľom ako naplnenie ich objednávky. Tento model zaručuje decentralizáciu procesov tvorby a vyhodnocovania námetov.
- Rieši to výhradu kontroly NKÚ, ktorá namietala prílišnú centralizáciu programových rozhodnutí, ktoré sú v súčasnosti v rukách dvoch programových riaditeľov – STV a SRO, a riaditeľov spravodajstva a športu. Tieto pozície nebudú a samostatné producentské centrá a distribučné centrá bude riadiť a koordinovať výkonný riaditeľ danej organizačnej zložky spolu s technickými zložkami.
- S týmto súvisí aj celkové ozdravenie zamestnaneckej štruktúry, ktorá združením špecializovaných odborných kapacít umožní do istej miery aj selektovať zamestnancov podľa ich potenciálu.

4. Slovenská televízia

Slovenská televízia, ktorá minulý rok oslávila 65 rokov od svojho založenia, figuruje v novej organizačnej štruktúre ako základná programová organizačná zložka, na ktorej čele stojí výkonný riaditeľ (viď príloha č. 3). Ten koordinuje všetky jej zložky s výnimkou prierezových, ktoré sú podriadené prierezovým riaditeľom. V súčasnosti je „nepísaným pánom“ STV programový riaditeľ, pod ktorým je združená dramaturgia, program aj výroba. A práve túto kumuláciu moci pri vyhodnocovaní námetov a riadení tvorby rozbíjame a dávame ju do rúk trom nezávislým zložkám.

4.1. Distribúcia a vysielanie programov

Slovenská televízia bude svoje programy (okrem Športu a spravodajskej :24) ponúkať na troch programových službách. Grafický manuál bude počítať s „dvojbodkou“, ktorá potvrdila svoje opodstatnenie a ostane vizuálnym základom k piktogramom jednotlivých programových služieb.

Na základe predloženého programového konceptu na rok 2022 sa javí, že jednotlivé programové služby z hľadiska obsahu ponúkajú rôznorodý mix a tým sa v určitom zmysle slova

navzájom kanibalizujú. Dvojka odchodom športu na vlastný vysielací okruh akoby hľadala svoju identitu, pričom ju v niektorých parametroch dobieha Trojka, zameraná na archívny obsah. Ten je však často ponúkaný bez kritickej reflexie, a to najmä na programe Dvojka, čo sa vzhľadom na vysoké percento slovenskej populácie, ktorá je podľa európskych výskumov ochotná uveriť čomukoľvek (takmer 56 %), javí ako vážny problém. Ak sme sa totiž ešte pred 20 rokmi smiali na filmových týždenníkoch komunistickej ideológie ako úsmevnom retro programe, dnes nekritické odvysielanie takéhoto typu programu pôsobí na diváka v jeho konotáciách rovnako ako propaganda či hoaxy, ktorým je vystavený na sociálnych sieťach. Podporuje sa spomienková nostalgia, no na ideológie, ktoré boli v našich dejinách podhubím totalitárnych režimov. Verejnoprávna televízia by mala u svojich divákov podporovať kritické myslenie, ktoré dokáže identifikovať zavádzajúce informácie a rozlišovať medzi faktmi a hoaxmi. Preto automatické zaraďovanie archívnych programov musí nahradiť tvorivá práca s archívom a jeho kritická reflexia. Aj preto v zameraní programových služieb pristupujeme k zásadnej špecializácii okruhov na jednotlivé obsahové oblasti, pričom len Jednotka ostáva otvorená pre obsahovú rôznorodosť pre väčšinového diváka.

Ďalším problémom, ktorý bližšie rozoberieme v podkapitole umelecko-technickej realizácie programov, je technická a technologická pripravenosť na vysielanie 5 televíznych programových služieb (okrem troch programových ešte šport a :24). V súčasnosti má STV pripravené vysielacie pracoviská len pre 3 okruhy. A to je problém.

4.1.1. Jednotka (:1)

Plnoformátová programová služba pre väčšinového rodinného diváka, s obsahovou rôznorodosťou.

- **Spravodajstvo:** Pravidelné spravodajské bloky, špeciálne spravodajské relácie, komentované spravodajstvo + šport a športové prenosy nadnárodného významu s účasťou vrcholových slovenských športovcov, kultúrne správy.
- **Publicistika a dokument:** Analytická, aktuálna, investigatívna publicistika. Diskusné politické relácie. Profily významných osobností celoslovenského významu. Tematické relácie celospoločenského významu reflektujúce rôzne spoločenské kontexty. Hrané dokumentárne filmy.
- **Hudba a zábava:** Zábavné a súťažné relácie spojené s edukačnou rovinou dospelého diváka z rôznych oblastí. Celonárodné televízne projekty. Talkshow populárnych osobností s hosťami celospoločenského významu. Lifestyleové živé relácie v primeranej časovej dotácii. Súťažné kvízy. Priame prenosy z rôznych významných podujatí celonárodného významu. Hudobné relácie, relácie o populárnej hudbe a jej osobnostiach. Medailóny.
- **Literárno-dramatická tvorba:** Hraná tvorba, seriály vlastnej produkcie a akvizície. Populárne nadčasové produkcie. Záznamy úspešných divadelných inscenácií. Významné archívne filmy a seriály.
- **Tvorba pre deti a mládež:** Detské bloky rozprávok, detské seriály, filmy pre deti vo vybraných časoch.

- **Kultúra, náboženské a duchovné relácie:** Prenosy z náboženských obradov, náboženská a duchovná publicistika – rozhovory, tematické relácie, relácie z rôznych oblastí kultúry. Ale prierezovo obsiahnutá aj v ostatných žánroch, v ktorých je hodnotovo implicitne prítomná.
- **Menšinová kultúra:** Národnostné a menšinové témy v rôznych formátoch celoštátneho významu. Ale prierezovo obsiahnutá aj v ostatných žánroch, v ktorých implicitne prítomná.

4.1.2. Dvojka (:2)

Plnoformátová programová služba, s obsahovou špecifikáciou pre dospelého náročného diváka, s preferenciou oblastí kultúry, spoločnosti a vedy.

- **Spravodajstvo:** Pravidelné spravodajské bloky, správy v jazyku národnostných menšín, kultúrne správy
- **Publicistika a dokument:** Dokumenty vlastnej výroby aj akvizičné dokumentárne tituly z rôznych spoločenských, kultúrnych a vedných oblastí, rozhovory a diskusné relácie, profily významných osobností regionálneho i nadregionálneho významu, profily osobností svetového významu rôznych oblastí – v príslušnom časovom pásme. Vzdelávacie programy pre dospelých.
- **Hudba a zábava:** Tvorivo spracovaný archív STV sprevádzaný osobnosťami, archívne seriály po kritickej reflexii, vedomostné kvízy, diskusné formáty osobností s hosťami z rôznych oblastí a významu. Priame prenosy z rôznych významných podujatí v jednotlivých kultúrnych, spoločenských i vedných oblastiach. Hudobné relácie – rôzne žánre (ľudová, populárna, dychová, folk, menšinové...) s akcentom na kvalitu a o jej predstaviteľoch, osobnostiach. Medailóny.
- **Literárno-dramatická tvorba:** Hraná tvorba, seriály vlastnej produkcie a akvizície aj z archívneho výberu. Medzinárodná filmová tvorba zacielená na mladšieho a nekonvenčného diváka.
- **Kultúra, náboženské a duchovné relácie:** Prenosy z náboženských obradov a podujatí, náboženská a duchovná publicistika – rozhovory, tematické relácie, relácie z rôznych oblastí kultúry a duchovného života. Ale prierezovo obsiahnutá aj v ostatných žánroch, v ktorých je hodnotovo implicitne prítomná.
- **Menšinová kultúra:** Národnostná a menšinová kultúra – tematické relácie, rozhovory z rôznych oblastí spoločenského života. Ale prierezovo obsiahnutá aj v ostatných žánroch, v ktorých je implicitne prítomná.

4.1.3. Trojka 6.00 – 20.00 (:3 Junior)

Plnoformátová programová služba, s obsahovou špecifikáciou pre detského a mladého diváka.

- **Tvorba pre deti a mládež:** programové pásma pre všetky vekové kategórie detí a mládeže.
- **Spravodajstvo:** detské správy a správy pre deti (a ich rodičov).

- **Publicistika:** vzdelávacie programy podľa jednotlivých stupňov vzdelávacieho procesu, úzko tematicky súvisiace na princípe Schola ludus – škola hrou, nové metodiky výučby, cudzie jazyky hrou, učíme sa rozprávať a prednášať a pod.
- **Hudba a zábava:** Hudobné relácie autorov detskej hudby, klipy s dôrazom na kvalitu produkcie a textovej zložky piesní, bábkové hudobno-slovné televízne programy.
- **Literárno-dramatická tvorba:** rozprávky, hraná tvorba pre deti, seriály pre deti, rozprávky – animované, hrané, bábková televízna tvorba, literatúra pre deti, poézia pre deti – vlastná tvorba, hodnotné akvizície.
- **Kultúra, náboženstvo a duchovné relácie:** relácie pre mládež, citlivé témy dospievania, hodnotová orientácia – rozhovory, diskusie, magazíny rôznych spoločností, hodnoty ako báza sú prierezovo prítomné vo všetkých programoch.
- **Menšinová kultúra:** Učíme sa tolerancii a vzájomnému rešpektu, edukácia proti šikane, prierezovo prítomné vo všetkých programoch.

4.1.4. Trojka 20.00 – 2.00 (:3 Art)

Plnoformátová programová služba, s obsahovou špecifikáciou pre náročného diváka, s preferenciou umenia.

- **Spravodajstvo:** Kultúrne správy, hlavná kultúrna spravodajská relácia.
- **Publicistika:** Publicistika na tému umenie a kultúra, rôzne žánre a druhy. Dokumenty, profily umelcov a o umelcoch a predstaviteľoch kultúry. Vlastná výroba a akvizície.
- **Hudba a zábava:** Prenosy koncertov Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu a z koncertných sál Slovenského rozhlasu, Slovenskej filharmónie, Košickej filharmónie a pod. Džezové koncerty, festivaly. Operné predstavenia zahraničnej produkcie, domácej produkcie, svet umeleckej hudobnej tvorby na obrazovke STV.
- **Literárno-dramatická tvorba:** Artové filmy, študentské filmy, súčasná hraná tvorba. Literatúra na obraze. Poézia. Televízne série. Experimentálny film. Záznamy významných divadelných inscenácií a performancií.
- **Kultúra, náboženské a duchovné témy:** Prierezovo v artifiálnych podobách v ostatných programoch, hĺbkový ponor do tém, umelecká reflexia.
- **Menšinová kultúra:** Prierezovo v artifiálnych podobách v ostatných programoch, hĺbkový ponor do tém, umelecká reflexia.

4.1.5. Distribúcia programov cez rôzne kanály

Tradičia okruhu riadenia Slovenskej televízie v súčasnosti naráža na princíp liberalizácie distribučných kanálov, cez ktoré môže ísť vyrobený program k svoju prijímateľovi. Preto na úrovni programových služieb hovoríme o distribúcii programov a nielen o televíznom vysielaní. Je pravdou, že z hľadiska preferencií verejnosti je pre najväčšie percento prijímateľov televízny signál dominantným zdrojom príjmu programu, musíme však rešpektovať nové, najmä digitálne a online kanály, cez ktoré prijíma obsah najmä mladá generácia. Podstatné je zmluvne a vysporiadaním licenčných práv oslobodiť programy od

prekážok ich šírenia v akomkoľvek prostredí, aby sa s programom po jeho finalizácii dalo distribučne pracovať ešte pred jeho televíznou distribúciou. Ďalšou možnosťou je distribúcia podcastov ako pridaných obsahových služieb k programom alebo samostatným programom, tvoreným priamo pre nelineárne platformy. Preto pod jednotlivé intendatúry bude po novom patriť aj distribúcia programov do nelineárneho prostredia:

- **Na WEB**
 - Vnímané ako webová podpora televízneho obsahu, platforma pre online TV.
 - Špeciálne weby, ponúkajúce už odvysielané programy.
- **VOD** (video on demand)
 - Uvažujeme o prémiovom obsahu ako jednej z alternatív.
- **Do online prostredia**
 - Instagram, facebook, podcastové platformy ako vlastné podcasty.

4.1.5.1. Podcastová platforma EBU

Vzhľadom na to, že zaužívané platformy podliehajú vlastným ekonomickým pravidlám a nastaveným algoritmom, zameraným najmä ekonomickú návratnosť programov, a tým podporou obsahov bez ohľadu na ich kvalitu a zameranie, čo môže byť v rozpore s poslaním verejnoprávnej inštitúcie, **plánujem iniciovať na platforme EBU – Európska vysielacia únia, ktorej je RTVS členom a spolupracovníkom, aby sa vytvorila verejnoprávna podcastová a mediálna platforma, na ktorej by sa mohli zdieľať naprieč Európou programy verejnej služby, ktoré podliehajú jasným kritériám kvality, dôverného a bezpečného obsahu.** Aby mal divák možnosť si spomedzi platforiem vybrať aj takúto.

4.1.5.2. Prémiový obsah a špeciálne weby

Okrem webov, ktoré podporujú obsah samotných programových služieb, uvažujeme o zavedení prémiového obsahu a vytvorení špecializovaných webov, ktoré by účelnejšie distribuovali ako vyrobený program, tak aj archívny obsah. Vyriešením plných distribučných práv pre programy STV (ale aj SRO) a po zavedení systému nezávislých produkčných centier je možné nabehnúť na prácu s distribúciou obsahov ako prémiových. Ešte pred odvysielaním na televíznom programovom okruhu môže byť program k dispozícii v platenej prémiovej verzii na jednom z prémiových webov RTVS. A to v nasledujúcej rotácii:

- Po vyrobení obsahu sa dá k dispozícii ako prémiový obsah. Napr. pri seriáloch je možné hneď po odvysielaní jednej časti avizovať možnosť sledovania druhej časti v rámci prémiového obsahu.
- Odvysielanie v avizovanej premiére na programovom okruhu k dispozícii pre všetkých koncesionárov bez obmedzenia.
- Umiestnenie na obdobie 2 týždňov do webového archívu k dispozícii pre všetkých koncesionárov bez obmedzenia.
- Návrat do sekcie plateného prémiového obsahu

Okrem webov, príslušných k jednotlivým programovým službám, by vznikli aj 4 weby s prémiovým obsahom, a to:

www.rtv.slovensko/junior.sk – ako detský interaktívny portál, ktorý by bol webovým rozhraním pre detského diváka a poslucháča, sídlom pre Rádio Junior, ponúkajúci celú paletu detských a vzdelávacích programov, doplnených interaktívnym obsahom, v programátorskej produkcii RTVS. V spolupráci s vysokými školami môžu byť aj miestom na prezentovanie animovaných filmov. Prémiový obsah by mohol byť v škále vybraných vzdelávacích programov, ktoré sú v súčasnosti prístupné v Archíve extra. Vzhľadom na to, že ide o detského diváka, bude potrebné otázku platenej sekcie poriadne zvážiť.

www.rtv.slovensko/litera.sk – ako zlatý fond rozhlasovej a televíznej tvorby v oblasti slovesných programov, so sídlom Rádia litera, s ponukou príslušných archívnych programov súčasného Archívu extra ako prémiového obsahu, miestom, kde sa zverejňujú obsahy ešte pred odvysielaním v rámci programových okruhov v zmysle základnej rotácie. Dopĺňané o profily tvorcov.

www.rtv.slovensko/pyramida.sk – ako miesto na zverejnenie prémiového obsahu ostatných relácií z produkcie Slovenského rozhlasu vrátane hudobných relácií, prierezovo pre všetky producentské centrá SRO.

www.rtv.slovensko/estevecka.sk – ako miesto profilových televíznych relácií z produkcie producentských centier Slovenskej televízie.

Ekonomické argumenty tohto zamýšľaného postupu priblížim v časti venujúcej sa Ekonomike a financovaniu RTVS.

4.2. Tvorba a produkcia programov

Slovenská televízia ako základná programová organizačná zložka bude svoj program tvoriť a produkčne zabezpečovať prostredníctvom troch štúdií:

- Štúdio Bratislava
- Štúdio Košice
- Štúdio Banská Bystrica

Prinášame tak zaužívané názvoslovie, ktoré jasne definuje tri teritoriálne centrá Slovenskej televízie, bez hierarchizovania dôležitosti. Na čele jednotlivých štúdií stojí šéfproducent, ktorý riadi nezávislé producentské centrá. Ich výpočet je pre všetky štúdiá rovnaký, a to vzhľadom na snahu etablovať aj štúdio Košice a Banská Bystrica ako rovnocenného producenta programov. Už nie Bratislava a regionálne štúdiá, ale štúdiá. Základom výrobného procesu sú nezávislé producentské centrá, na ktorých čele je na jednej strane producent a na strane druhej kreatívny producent. Toto dvojzložkové riadenie akceptuje výrobný a umelecký segment každého producentského centra. Sú nimi:

- Producentské centrum dramatických programov
- Producentské centrum zábavných a hudobných programov

- Producentenské centrum publicistických a dokumentárnych programov
- Producentenské centrum akvizícií a dabingu prevzatých programov
- Producentenské centrum detských a vzdelávacích programov
- Producentenské centrum kultúry a náboženských programov
- Producentenské centrum menšinových a národnostných programov

Producentenské centrá sú definované na dvoch princípoch – druhovom a obsahovom. Z hľadiska obsahového špecifikovania samostatných producentských centier ide o akcentovanie obsahových priorít média verejnej služby a zároveň o snahu postihnúť každú oblasť života spoločnosti na princípe plurality, vzájomného rešpektu a tolerancie. Pritom sa nevylučuje, že druhové producentské centrá v rámci svojho druhu produkujú aj programy obsahovo totožné so zameraním obsahových producentských centier. Napríklad Producentské centrum hranej tvorby môže zabezpečovať aj hrané filmy pre deti a mládež. V návrhu štruktúry má každé štúdio rovnaký počet producentských centier, a to na základe vízie štúdií ako rovnocenných producentov obsahu pre všetky programové služby. V praxi však môže dôjsť k ich redukcii podľa aktuálnych produkčných kapacít, ktoré bude mať buď štúdio v Banskej Bystrici, alebo v Košiciach. Cieľom je však producentsky ich viac zaangažovať a kapacitne posilniť.

Pod každým producentským centrom sú samostatné centrá, resp. redakcie venujúce sa špecifickým umeleckým druhom v rámci svojho základného vymedzenia. Ako príklad môžeme rozvinúť Producentské centrum hranej tvorby, ktoré sa člení na:

- Centrum filmovej tvorby
- Centrum televíznej hranej tvorby pre dospelých
- Centrum televíznej hranej tvorby pre deti a mládež
- Centrum animovanej tvorby

V každom samostatne pôsobí vedúci výroby, ktorý má na starosti produkciu programov, a šéfdramaturg, ktorý má na starosti dramaturgiu. Ako analogická dvojica k úrovni producentských centier.

4.2.1. Základné formy produkcie obsahov

Vzhľadom na špeciálne postavenie RTVS, ako aj na finančné a personálne kapacity sa produkcia programov bude aj naďalej realizovať v štyroch základných formách:

- vlastná produkcia
- koprodukčná produkcia
- objednávková produkcia
- akvizičná produkcia

Pri všetkých formách musia byť všetky procesy maximálne transparentné, čoho základom je nový systém prijímania a vyhodnocovania námetov cez producentské centrá.

Samozrejmosťou je zverejnenie zmlúv v Centrálnom registri zmlúv, v ktorých RTVS vystupuje ako partner. Zmluvné podmienky pre vstup do koprodukcí môžu byť zverejnené na webe filmových koprodukcí aj so zadefinovaním výšky vkladu, ktorú je možné získať. Je možné uzavrieť memorandá o spolupráci aj so stavovskými organizáciami, ktoré zastupujú tvorcov v oblasti televízneho a filmového umenia, skladateľského prostredia, autorského a pod. a priamo ich zaangažovať do procesov vyhodnocovania námetov, aby sa zabránilo ohýbaniu rozhodovaní v prospech, resp. v optike jediného arbitra, ktorým je v súčasnosti programový riaditeľ, resp. nad ním generálny riaditeľ. Tí sa majú prioritne venovať riadeniu inštitúcie a nie mikromanažmentu programov. Centrálné nastavené riadenie im umožňuje, aby sa v súčasnosti zakrývali kolektívnymi orgánmi, ako napríklad dramaturgická rada, ktorá formálne vyhodnocuje programy. Tým, že decentralizujeme vyhodnocovanie námetov na úroveň producentských centier, už to nebude prebiehať tak, že jeden človek napíše hodnotenie a 15 ďalších mu to „jednomyselne“ schváli či odmietne. Prerozdeľujeme verejné zdroje, a preto je namiesto delegovať rozhodovacie akty v časti umeleckej tvorby medzi odborníkov, ktorí svojmu povolaniu rozumejú najlepšie a ktorí sú súčasťou interného tvorivého a autorského prostredia. Centrálny register námetov môže zostať ako vstupný kanál pre verejnosť, námety sa potom následne prerozdeľujú na spracovanie do producentských centier.

V každom prípade je záujem maximalizovať vlastnú výrobu. Samozrejmosťou by mala byť výroba v segmente diskusných relácií, ktorá by mala vyžarovať zo špecializovaných redakcií producentských centier. V oblasti hranej tvorby, po ktorej je z hľadiska záujmu najväčší dopyt, je záujem do maximálnej možnej miery oživiť vlastnú televíznu a filmovú tvorbu, ale v prípade koprodukcí vytvoriť transparentný mechanizmus bez náznakov klientelizmu s jasne nastavenými ekonomickými a realizačnými pravidlami spolupráce.

4.2.2. **Publicistika ako samostatná nezávislá redakcia**

Pod producentským centrom publicistiky a dokumentu bude figurovať samostatne redakcia publicistiky, ktorú oddeľujem od spravodajstva v záujme väčšej obsahovej a riadiacej nezávislosti. Systémovo tak zabezpečíme pôsobeniu tímov aktuálnej, analytickej a investigatívnej publicistiky nezávislosť v záujme toho, aby mohli pôsobiť, používajúc žargón spravodajských služieb, ako akási informačná „kontrarozviedka“. Tlaky, ktoré sú na oblasť spravodajstva a publicistiky z rôznych oblastí, tak rozložíme na viacero miest, pričom publicisti svojimi zisteniami a prácou môžu krížovo kontrolovať a kontrovať aj výstupom spravodajcov. Všetko s podporou právneho oddelenia, ktoré bude vytvárať publicistom odbornú a právnu pomoc.

4.3. **Umelecká a technická realizácia programov**

Umelecko-technická realizácia programov zastrešuje výrobné technické zložky v škále od umelecko-remeselných profesií cez televízne a filmové produkčné až po postprodukčné práce a po finalizáciu programu. Realizuje sa cez odbory, ktoré sú špecifikované v štruktúre pod jednotlivými štúdiami. V štúdiu Bratislava cez:

- Centrálny dispečing

- Odbor scénickej prevádzky
- Odbor technickej realizácie
- Odbor umelecko-realizačných zložiek
- Odbor Autodoprava

Umelecko-technická realizácia programov stojí na pleciach Odboru techniky STV s centrálnym metodickým riadením, no s vlastným oddelením v jednotlivých štúdiách BA, KE a BB.

4.3.1. **Technické a technologické limity a výzvy**

Vzhľadom na technické a technologické limity a rozvojové výzvy musím konštatovať, že expanzívny model, ktorý vrhá do provizória všetko ostatné už existujúce, sa podpísal aj pod technické a technologické zázemie vysielania a produkcie programov. Slovenská televízia má v súčasnosti pripravené 3 vysielacie pracoviská pre 3 programové služby. Jednotka a Dvojka sú v poriadku. Na treťom pracovisku v súčasnosti vysielala programová služba :24. STV musí mať záložné pracovisko, tzv. emergency, pre prípad výpadku štandardných pracovísk, no na záložnom pracovisku vysielala v súčasnosti programová služba :Šport. Záložné pracovisko tak STV v súčasnosti nemá. A programová služba Trojka vysielala z dočasne zapojeného pracoviska, ktoré je prenajaté na 6 mesiacov od súkromnej firmy, no umožňuje vyselať len programy uložené na disku.

Odbor medzinárodnej kontroly, tzv. OMTK, ktoré je srdcom celej inštitúcie, cez ktoré prebieha spojenie so svetom, ale aj medzi jednotlivými pracoviskami v Mlynskej doline, je potrebné celé zrekonštruovať na novú IP technológiu, lebo nezodpovedá súčasným štandardom. Potrebné je vymeniť rootre, krížové spojenia, systém distribúcie signálov po celej Mlynskej doline a s celým svetom.

Je potrebné kompletne zrekonštruovať niekoľko štúdií, pričom jedno z nich ešte nahráva, možno ako posledné v Európe, na SD kvalitu. Vo veľkom štúdiu MD4 je nutné vymeniť ťahy, svetelný park, investícia za cca 1 milión eur. V priebehu najbližších 3 rokov vymeniť techniku a technológiu vo virtuálnom štúdiu. Jedno zo štúdií, kde sa vyrábajú kľúčové zábavné programy, je z hľadiska techniky kompletne prenajaté a platí sa zaň, musí sa navyše prepojiť s réžiou MD4 .

Z hľadiska prenosových vozov je potrebné zakúpiť pre Bratislavu 2 malé prenosové vozy 6- až 8-kamerové, pre Košice jeden prenosový voz 8-kamerový. Pritom 6- až 8-kamerový stojí od 1,5 do 2 miliónov a 8-kamerový 3 až 4 milióny eur. Ohľadne satelitných vozov je k dispozícii jeden z roku 2012, ostatné je potrebné nahradiť novými. V BB a KE nie sú vôbec. Jeden by sa zišiel do KE. Aj keď sa v súčasnosti využívajú optické trasy operátorov na signál, k výjazdom mimo inštitúcií, kde sú k dispozícii, je okrem prenosového vozu potrebný aj satelitný.

Z hľadiska distribúcie signálu vysielame satelitný signál cez operátora Kanál+ a terestriálne vysielanie DVBT cez terestriálny multiplex v správe Towercomu, za čo platíme veľké poplatky, ale Towercom sú monopol v tomto smere a z hľadiska strategického postavenia RTVS musíme ešte vyselať tento typ signálu. Za kvalitu vysielania sa platí a je rozdiel medzi HD a SD vysielaním, a tak na 3 terestriálnom multiplexe vysielame Jednotku

v HD kvalite, Dvojku a Trojku v SD kvalite. Na 1. multiplexe (zo 4 multiplexov) ide Šport a Dvojka v HD. Ďalšia forma šírenia signálu je cez káblových operátorov, ktorým dodávame signál a oni ho zo zákona musia vyselať. V praxi to znamená, že vysoká kvalita obrazu pri snímaní (HD alebo 4K, dnes už aj 8K) je limitovaná cenou pri jeho šírení.

Ďalším problémom je životnosť kamier a techniky a v najbližšom období sa bude musieť meniť. Z hľadiska jednokamerových vozov 5 bude treba vymeniť čo najskôr.

To sú všetko atribúty, ktoré výrazne limitujú technický a technologický rozvoj, pokiaľ nie je stanovený jasný a pravidelný mechanizmus obnovy techniky a technológie tak, aby bol záväzný pre všetkých riaditeľov naprieč funkčným obdobím, keďže nesystémové investície (napríklad na zateplenie či vymaľovanie budov, pričom vnútorne sa dostávame na hranu bezpečnosti vysielania) môžu ohroziť nielen rozvoj inštitúcie v tomto smere, ale jej základnú činnosť. Preto chceme navrhnúť, aby sa tento mechanizmus pravidelnej obnovy (zvyčajne sa tak deje každých 6 rokov) stal buď súčasťou Zmluvy so štátom, s viazanými investičnými zdrojmi, alebo by sa špecifikoval v samotnom zákone o RTVS.

4.3.2. Podpora vlastnej tvorby a záchrana umelecko-remeselných a audiovizuálnych profesií

Z oblasti divadla mám takmer 5-ročné manažérske skúsenosti v oblasti výroby scénických a kostýmových výprav, z toho 3 roky u najväčšieho zamestnávateľa tohto druhu na Slovensku, ktorým je Slovenské národné divadlo. Spravoval som celý areál v Ružovej doline v Bratislave, logistiku prepravy i umelecko-technickej prevádzky, riešil kalkulačné vzorce a popritom dozeral na výrobu osemnástich výprav ročne pre všetky tri súbory SND. Ako tvorca som autorom viac ako 120 scénických a kostýmových výprav, troch filmov a jedného televízneho seriálu pre STV. Poznám procesy zo všetkých strán.

Ešte v roku 2003 som odovzdával v Slovenskej televízii výpravu filmu architektom, tí ju následne rozpracovali a následne sa v réžii a kapacitách STV aj vyrobila a zrealizovala do podoby filmu vrátane postprodukčných prác. Bol to jeden z posledných, ak nie posledný z filmov, ktorý sa vyrobil vo vlastnej produkcii vtedy v STV. Potom prišiel manažment, ktorý sa rozhodol, že tento segment presunie do externého prostredia, s argumentom, že s ním bude spolupracovať na základe živností. Výsledkom je, že unikátne a svojou kapacitou jedinečné výrobné priestory a haly vrátane technológií zívajú prázdnotou a maximum výroby sa realizuje dodávateľským spôsobom. Vlastná výroba, a teraz mám na mysli scénickú a kostýmovú výrobu, existuje len v minimálnych, takmer žiadnych objemoch. Tým, že pôsobím roky v oblasti práve tohto segmentu, viem, že sú profesie, ktoré nám na Slovensku vymierajú, a sú to práve tie, ktorých koniec sa začal v roku 2003.

Momentálne už rok spolupracujem ako expert so Sektorom kultúry a kreatívneho priemyslu v rámci národného programu Sieťovo riadených inovácií (sri.sk) pre oblasť umeleckých remesiel a audiovizie, kde definujem národné štandardy zamestnanosti jednotlivých profesií, z môjho pohľadu aj so záujmom, aby sa našiel vo verejnej správe priestor, kde by sa kontinuita týchto profesií zachovala a rozvíjala. RTVS považujem za ideálnu platformu na tento zámer z niekoľkých dôvodov:

- RTVS by sa vrátila k jednej zo svojich základných povinností – tvoriť a vyrábať, vrátane hranej a seriálovej tvorby, ktorá je podľa prieskumov najžiadanejšou z pohľadu diváka RTVS.
- Z hľadiska hospodárnosti ako praktik viem, že k cene materiálu sa vždy počíta dvoj- i trojnásobok ceny práce a DPH k tomu + sprostredkovateľské marže + s tým spojené obmedzené vysielacie práva na programy, ktoré si RTVS zabezpečuje objednávatelským spôsobom.
- Myslím si, že je vo verejnom záujme, aby sa RTVS k takejto výrobe vrátila a etablovaním výroby by sa tieto umelecko-remeselné a televízne a filmové produkčné profesie zachránili a mohli by sa rozvíjať.
- Slovensko by ozdravilo a obnovilo svoje produkčné zázemie (po zdefraudovanej filmovej tvorbe na Kolibe, po skončení súkromnej krajčírskkej výroby Frog v roku 2021).
- Všetko to previazané so sieťou absolventských miest, ktoré by tvorili medzipriestor pre absolventov potrebných novinárskych, rozhlasových, televíznych profesií vrátane tých umelecko-remeselných a produkčných a postprodukčných pre oblasť rozhlasu, televízie a filmu.
- V tejto súvislosti sa otvára možnosť významnej kooperácie s Umelecko-dekoračnými dielňami Slovenského národného divadla, ktoré majú vo svojich radoch majstrov jednotlivých umeleckých remesiel. V najbližšom období sa chystá rekonštrukcia priestorov a areálu UDD v Ružovej doline a SND bude riešiť problém, kde dočasne umiestniť svoje výrobné kapacity. Je to ideálna situácia na vzájomnú spoluprácu, ktorá by pomohla oživeniu výrobných kapacít v Mlynskej doline a popri skúsených majstroch by sa počas tohto obdobia mohla etablovať nová generácia odborných zamestnancov, ktorí by následne tvorili základ scénických a kostýmových výrobných zložiek RTVS.
- Lína spolupráce SND a RTVS by sa mohla rozšíriť aj na oblasť herectva, a to v záujme RTVS zefektívniť vlastnú dramatickú tvorbu, ktorá pre divákov i poslucháčov garantuje najmä kvalitatívne parametre. V ostatnom období niekoľko súkromných televízií ohlásilo koniec svojich seriálov. RTVS je povinná tento segment dramatickej tvorby zachovávať a tvorivo rozvíjať. Nie však objednávaním hotových zahraničných predlôh, ale investovaním do slovenskej pôvodnej tvorby, do vlastných autorov. A spájanie verejných zdrojov a umeleckých kapacít na tento účel je viac než potrebná akvizícia do budúcnosti.

4.3.3. RTVS ako hardvér pre rozhlasový, televízny a filmový sektor

Vízia Slovenskej televízie, ale i celej RTVS v tomto vnímaní sa nemôže dostať do pozície komerčného vysielateľa, ktorý vstupuje do priamej konkurencie s iným súkromným vysielateľom tým spôsobom, že by kopírovala jeho zameranie na ekonomický a len výkonnostný profit. Lebo potom by bolo pre štát jednoduchšie objednať si u každého z vysielateľov isté percento programov verejnej služby a podľa percenta vo vysielaní prerozdeľovať aj verejné zdroje. RTVS nemôže byť vnímaná ani ako štátny subjekt, na ktorý si nárokovujú koncesionári, ktorí zaplatením poplatku nadobudnú pocit, že môžu rozhodovať o tom, čo sa pre nich vysiela, alebo politici, ktorí by si alokovaním prostriedkov Zmluvy so

štátom pre potreby tvorby chceli zabezpečiť poslušnosť vedenia a stále miesto vo vysielaní. Obidva extrémny spochybňujú zmysel samotného média verejnej služby.

RTVS preto musí nastúpiť na cestu ozdravenia verejno-súkromného priestoru ako smerom k produkčným spoločnostiam, tak aj smerom k televíznym a rozhlasovým vysielateľom. Ako médium verejnej služby musí plniť aj iné, nazvime ich hardvérové úlohy a tvoriť zázemie pre celý sektor rozhlasovej, televíznej a filmovej tvorby na Slovensku:

- Hardvér tvorivý – napríklad štipendiá pre tvorcov na konkrétne tituly, rezidenčné subjekty,
- Hardvér technicko-technologicko-produkčný,
- Hardvér postprodukčný – s patričným vybavením a personálnymi kapacitami,
- Hardvér umelecko-remeselný, s významnou architektonickou podporu, s predpokladom obnovenia kapacít scénickej a kostýmovej výroby, s celou škálou umelecko-remeselných profesií,
- Hardvér zamestnávateľského prostredia s líniou absolventských miest ako miesto tratu, farmy, ktorá pre celý sektor pripravuje odborné kapacity.

5. Slovenský rozhlas

Slovenský rozhlas minulý rok oslávil 95 rokov od svojho založenia, figuruje v organizačnej štruktúre rovnako ako základná programová organizačná zložka. Súčasný nastavenie vedenia je obdobné ako v Slovenskej televízii a rovnako tu dochádza k diferencovaniu výroby do nezávislých producentských centier. Odvážim sa konštatovať, že spojením Slovenského rozhlasu do RTVS a systémom „generálneho“ riadenia, bez diferencovania nezávislých a garantovaných rozpočtov pre každú zložku zvlášť, Slovenský rozhlas spojením viac stratil, ako získal. Spravodlivý pomer delenia výnosov z koncesionárskych poplatkov, ktorý roky fungoval pri nezávislosti inštitúcií, je nahradený nesystémovým financovaním potrieb SRO s minimálnou možnosťou rozvoja. Spomeniem osobnú skúsenosť. Zatiaľ čo sa v STV rozširoval okruh programových služieb, v Rádiu Devín, kde som pôsobil, sa znížil rozpočet o jednu pätinu z 529 000 na 429 000 eur. A to je pod rozpočtom Rádia Devín takmer celá slovesná výroba, externý rozpočet Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu, poplatky EBU, rozpočet na nahrávky. Teda takmer všetko to, čo tvorí Zlatý fond SRO a väčšinou prispieva do archívu. Odstránením úrovni generálneho riadenia, s výkonným riaditeľom na čele, s ujasnenými prioritami, získa Slovenský rozhlas lepšiu vyjednávajúcu pozíciu a postavenie, aké si v spoločnom mediálnom dome zaslúži (viď príloha č. 4).

5.1. Distribúcia a vysielanie programov

Slovenský rozhlas bude programy ponúkať na 9 programových službách, v skutočnosti však na 11, nakoľko Regina Stred a Regina Východ majú v dennom časovom pásme svoj vlastný obsah. Názvoslovie programových služieb ostatne nezmenené, akurát v digitálnych rádiách sa názvoslovie Junior, Litera a Pyramída použije na rozšírenie služieb v digitálnom prostredí, ako sme už spomínali v súvislosti s prémiovými webmi. Sú nimi:

5.1.1. Rádio Slovensko (:RS)

Plnoformátová informačná celoštátna programová služba pre väčšinového rodinného poslucháča, s obsahovou rôznorodosťou. Vyššia dynamika vysielania, s prevahou prúdového vysielania, no bez nadužívania komerčných prvkov manipulovania s obsahom.

- **Spravodajstvo:** Kostra vysielania založená na pravidelných spravodajských reláciách v tradícii Rádiožurnálu s možnosťou živých vstupov z aktuálneho diania + šport a športové prenosy, kultúrne správy.
- **Publicistika:** Spoločenská, ekonomická, vedecká, kultúrna, umelecká – reportáže, rozhovory, diskusné relácie, prúdové vysielanie ako základná forma.
- **Hudba:** Súčasná i nadčasová populárna hudba rôznych žánrov, dramaturgicky obsahovo korešpondujúca s obsahom programových a moderovaných blokov, autori s celoslovenským záberom.
- **Literárno-dramatická tvorba:** popularizačné relácie, záznamy úspešných inscenácií, krátke literárne a dramatické tvary, príležitostné rozhlasové hry vlastnej tvorby.
- **Tvorba pre deti a mládež:** rozprávky a tematické relácie.
- **Náboženstvo a duchovné relácie:** Prenosy z náboženských obradov, náboženská a duchovná publicistika – rozhovory, tematické relácie. Prierezovo prítomné aj v ostatných programoch ako hodnotová báza.
- **Menšinová kultúra:** Národnostné a menšinové témy v transpozícii pre Rádio Slovensko v optike celoštátneho významu.

5.1.2. Rádio Devín (:RD)

Plnoformátová kultúrna programová služba s obsahovou špecializáciou pre dospelého náročného poslucháča preferujúceho umenie a kultúru. Väčšie časové bloky, vychádzajúce z charakteristiky vysielaných tém a žánrov. Prúdové vysielanie zamerané na oblasť umenia a kultúry.

- **Spravodajstvo:** kultúrne správy, krátke správy.
- **Publicistika:** kultúrna, umelecká, duchovná, náboženská – reportáže, rozhovory, tematické relácie, fičre, prúdové vysielanie zamerané na oblasť umenia a kultúry.
- **Literárno-dramatická tvorba:** rozhlasové hry a seriály, rozhlasové pásma, poézia, próza, profily, literatúra faktu, čítanie na pokračovanie, tvorba Zlatého fondu rozhlasovej tvorby SRO.
- **Hudba:** vážna, symfonická a operná hudba, džez a blues, folk a alternatívna hudba, experimentálna hudba a menšinové žánre, koncerty Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu, rezidenčných umelcov a rezidenčných súborov.
- **Tvorba pre deti a mládež:** rozprávky, ranné rozprávky na dennej báze.
- **Náboženstvo a duchovné relácie:** náboženská a duchovná publicistika – reportáže, rozhovory, tematické relácie. Prierezovo prítomné aj v ostatných programoch ako hodnotová báza.
- **Menšinová kultúra:** národnostné a menšinové témy zamerané na oblasť umenia a kultúry.

5.1.3. Rádio Regina (:RD)

Plnoformátová informačná regionálna programová služba s obsahovou rôznorodosťou pre univerzálneho poslucháča, kombinujúca prúdové vysielanie s programovými blokmi.

- **Spravodajstvo:** kostra vysielania, zameraná na regionálne témy, no prinášajúca aj informácie celoslovenského významu + šport a športové prenosy, kultúrne správy.
- **Publicistika:** spoločenská, ekonomická, vedecká, kultúrna, umelecká – reportáže, rozhovory, diskusné relácie, prúdové vysielanie ako základná forma – zameraná na regióny.
- **Literárno-dramatická tvorba:** rozhlasové hry a seriály, literárne pásma, profily, čítanie na pokračovanie.
- **Hudba:** ľudová a dychová hudba – akcent regióny, populárna nadčasová i retro hudba aj autori regionálneho kontextu, duchovná a náboženská hudba, produkcia Orchestra ľudových nástrojov SRO.
- **Tvorba pre deti a mládež:** rozprávky, tematické relácie, monologické rozprávky, pásmo detských programov na dennej báze, programy pre mládež.
- **Náboženstvo a duchovné relácie:** prenosy z náboženských obradov, náboženská a duchovná publicistika – rozhovory, tematické relácie. Prierezovo prítomné aj v ostatných programoch ako hodnotová báza.
- **Menšinová kultúra:** národnostné a menšinové témy v nadväznosti na región.

5.1.4. Rádio_FM (:R_FM)

Plnoformátová (sub)kultúrna programová služba s obsahovou špecializáciou pre nezávislého poslucháča, s prevahou prúdového vysielania a živých hudobných produkcií.

- **Spravodajstvo:** injektované v pravidelných časových pásmach.
- **Publicistika:** špecifické témy z rôznych oblastí, rozhovory, fíčre, súčasné umenie, subkultúra.
- **Literárno-dramatická tvorba:** súčasná poézia, próza, relácie o literatúre, profily.
- **Hudba:** Rôznorodé žánre súčasnej nezávislej scény a hudby menšinových žánrov.
- **Tvorba pre deti a mládež:** programy pre mládež.
- **Náboženstvo a duchovné relácie:** duchovné témy podľa preferencií umeleckých hostí.
- **Menšinová kultúra:** kultúra menšín podľa preferencií umeleckých hostí.

5.1.5. Rádio Slovakia International (:RSI)

Plnoformátová informačná inojazyčná programová služba s obsahovou rôznorodosťou pre univerzálneho zahraničného poslucháča.

- **Spravodajstvo:** pravidelné vlastné spravodajstvo v rôznych jazykových mutáciách + profily športovcov.
- **Publicistika:** spoločenská, ekonomická, vedecká, kultúrna, umelecká – reportáže, rozhovory, profily – v rôznych jazykových mutáciách.

- **Literárno-dramatická tvorba:** profily, rozhovory o príslušných autoroch – v rôznych jazykových mutáciách.
- **Náboženstvo a duchovné relácie:** duchovná publicistika – rozhovory, tematické relácie – v rôznych jazykových mutáciách.
- **Menšinová kultúra:** národnostné a menšinové témy prierezovo vo všetkých programoch.

5.1.6. Rádio Patria (:RP)

Plnoformátová informačná programová služba s obsahovou špecializáciou pre poslucháča s príslušnosťou k národnostným menšinám.

- **Spravodajstvo:** Kostra vysielania založená na pravidelných spravodajských reláciách v jazykoch národnostných menšín v dohodnutých pomeroch, možnosť živých vstupov z aktuálneho diania + šport + kultúrne správy.
- **Publicistika:** spoločenská, ekonomická, vedecká, kultúrna, umelecká – reportáže, rozhovory, diskusné relácie, prúdové vysielanie ako doplnková forma vysielania – v jazykoch národnostných menšín v dohodnutých pomeroch.
- **Hudba:** súčasná i nadčasová populárna hudba rôznych žánrov, dramaturgicky obsahovo korešpondujúca s obsahom programových a moderovaných blokov vrátane slovenskej hudby.
- **Literárno-dramatická tvorba:** popularizačné relácie, záznamy úspešných inscenácií, krátke literárne a dramatické tvary, príležitostne rozhlasové hry vlastnej tvorby.
- **Tvorba pre deti a mládež:** rozprávky a tematické relácie pre deti.
- **Náboženstvo a duchovné relácie:** prenosy z náboženských obradov, náboženská a duchovná publicistika – rozhovory, tematické relácie. Prierezovo prítomné aj v ostatných programoch ako hodnotová báza.
- **Menšinová kultúra:** národnostné a menšinové témy prierezovo vo všetkých programoch.

5.1.7. Rádio Junior (:RJ)

Digitálna kultúrna programová služba s obsahovou špecializáciou pre detského poslucháča.

- Pripravuje programy pre detského poslucháča v programových blokoch z archívneho fondu SRO a tvorí pôvodné rozhlasové programy pre deti.
- Zámerom je transformovať túto programovú službu na špeciálny interaktívny web Junior, ktorý by bol samostatným rozhraním, ktoré by ponúkalo televíziu, filmovú, rozhlasovú tvorbu RTVS. Vytváralo by interaktívne hry, edukačné panely a pod. Všetko ako podpora a iniciácia detského diváka a poslucháča. Tvorba rozhlasového obsahu by bola zachovaná.
- Hudba – ponúkne to najlepšie, ale aj najkvalitnejšie z tvorby pre deti, ale i z detskej tvorby.

5.1.8. Rádio Litera (:RL)

Digitálna kultúrna programová služba s obsahovou špecializáciou pre literárneho poslucháča.

- Pripravuje programy pre dospelého náročného poslucháča zameraného na slovesný obsah a tvorí pôvodné rozhlasové formáty zamerané na literatúru.
- Zámerom je transformovať túto programovú službu na špeciálny interaktívny web Litera, ktorý by bol samostatným rozhraním, ktoré by ponúkalo hranú televíziu, filmovú a rozhlasovú tvorbu RTVS – rozhlasové hry, televízne filmy, seriály, ako aj literárnu tvorbu, publicistiku, čítanie na pokračovanie a pod.
- V tomto prípade sa uvažuje aj o sekcii prémiového obsahu, ktorá by bola doplnkovým zdrojom príjmu RTVS.

5.1.9. Rádio Pyramída (:RPA)

Digitálna kultúrna programová služba s obsahovou špecializáciou pre dospelého poslucháča archívneho obsahu.

- Pripravuje programy pre dospelého poslucháča z rôznych žánrových oblastí – vážna hudba, ľudová hudba, zábavné programy, rozhlasové hry a publicistika.
- Zámerom je transformovať túto programovú službu na špeciálny interaktívny web Pyramída, ktorý by bol samostatným rozhraním, ktoré by ponúkalo prierezovo ostatnú tvorbu Slovenského rozhlasu vrátane tvorby hudobných telies SRO.
- V tomto prípade sa uvažuje aj o sekcii prémiového obsahu, ktorá by bola doplnkovým zdrojom príjmu RTVS.

Aj v Slovenskom rozhlase tradícia okruhového riadenia v súčasnosti naráža na princíp liberalizácie distribučných kanálov, cez ktoré môže ísť vyrobený program k svojmu prijímateľovi. Preto na úrovni programových služieb hovoríme o distribúcii programov a nielen o rozhlasovom vysielaní. Rádiotyp lineárneho vysielania rozhlasu u mladého poslucháča ide do úzadia a nahrádza ho preferencia tzv. podcastu v nelineárnom prostredí. V súčasnosti prebieha v Slovenskom rozhlase produkcia podcastov na princípe vystrihávania úryvkov z rozhlasových relácií, kde sa zbavuje prvkov hudby, ktorá nie je „údajne“ v rámci podcastov licenčne doriešená. Mojm zámerom je očistiť rozhlasové programy od akejkoľvek právnej prekážky tak, aby boli distribuovateľné akýmkoľvek distribučným kanálom. Komunikoval som v tomto smere s organizáciou na zastupovanie autorských práv a nemal by tam byť problém, keďže pre RTVS platia hromadné licencie, v ktorých sa to dá vyriešiť. A tak v princípe môžu mať všetky rozhlasové relácie, okrem prúdového vysielania, charakter podcastu. No s pridanou hodnotou hudobnej a zvukovej roviny, ktorá má v tvorbe SRO vysokú umeleckú úroveň. Slovenský rozhlas sa tak môže stať v oblasti kvality lídrom na trhu podcastov. Preto pod jednotlivé intendatúry bude po novom patriť aj distribúcia programov:

- **Na WEB**
 - v zmysle podporného obsahu pre rozhlasové vysielanie.
- **Ako prémiový obsah**

- na prémiových weboch.
- **Do Online prostredia**
 - instagram, facebook, podcastové platformy.

5.1.10. Podcasty

Môžeme uvažovať o troch možnostiach produkcie podcastov:

- **Rozhlasové relácie s vyriešenými licenčnými právami pre hudbu v podcastoch**

Je potrebné očistiť produkty od zákonných a finančných prekážok v ich použití pre nelineárne a online prostredie. Dnes tak napríklad podcasty v SRo vznikajú vystrihovaním hudobnej zložky z rozhlasových programov. Zakúpením licencie aj pre online prostredie v rámci hromadnej licencie by sa ten problém vyriešil a hotové relácie by mohli ísť von ako podcasty. Komunikoval som s riaditeľom SOZA a povedal, že s tým nie je žiadny problém.

- **EBU podcastová platforma**

Rozhlas a televízia Slovenska patrí do siete rádii Európskej vysielacej únie združujúcich európskych vysielateľov. Tým, že streamovacie služby a podcastové platformy sa často riadia algoritmami, akcentujúcimi ekonomické nastavenia a zámery, resp. do svojej siete púšťajú obsahy podľa ich schvaľovacích procesov, Rozhlas a televízia sa ocitá v kontexte často nežiaducich obsahov, ktoré idú proti pravidlám verejnej služby. Preto je namieste uvažovať o medzinárodnej podcastovej platforme, ktorá by vznikla na pôde EBU a ponúkala by garanciu dôveryhodného obsahu produkovanej inštitúciou verejnej služby naprieč Európou. Toto chcem iniciovať na medzinárodnej úrovni.

- **Podcasty ako doplnok k odvysielanému**

Tým, že RTVS je v oblasti rozhlasového vysielania dominantným producentom audio obsahu, ďalšou z možností v podcastovom sektore je zverejňovať v rámci podcastov napr.:

- celé nahraté rozhovory, ktoré sa vo forme zostrihu ocitli vo vysielaní;
- podcasty ako promo k pripravovaným premiéram, buď rozhovormi s autormi a interpretmi, resp. zachytávajúce work in progress prípravy programu;
- možno vytvoriť aj oddelenie, ktoré by vytváralo podcasty špeciálne pre online prostredie. No ak oslobodíme akýkoľvek zvukový obsah od distribučných prekážok, je už len otázkou formátu, ktorým smerom ho budeme distribuovať a či budú všetky rozhlasové programy vznikať ako podcasty, ktoré si potom nájdu svoje miesto vo vysielaní programovej služby.

5.1.11. Kvóty slovenskej hudby v rozhlasovom vysielaní

RTVS má záujem a musí dávať priestor slovenským interpretom, plniť a v programových službách, kde to je možné, ísť aj nad rámec povinných kvót slovenskej hudby vo vysielaní. Priestor vidím aj v objavovaní nových interpretov a zaraďovaní do prúdového vysielania väčšinových služieb aj populárne piesne interpretov rôznych menšinových žánrov, lebo v každom sa tento typ populárnejšej produkcie nájde. A keby od každého autora rotovala

aspoň jedna pieseň, nikomu by to nespôsobilo finančných krach, no slovenskej hudbe v jej rôznorodosti by to urobilo veľkú službu. Dôraz musí byť kladený aj na kvalitu textovej zložky piesne.

V oblasti vážnej a menšinovej hudby však vzniká problém, lebo nastavenie kritérií identifikovania slovenskej hudby podľa národnosti, resp. miestnej príslušnosti autorov naráža na historické súvislosti existencie Slovenskej republiky. V období romantizmu a klasicizmu, keď vznikali zásadné diela symfonickej, opernej hudby a tým, že táto príslušnosť územne absentuje, prináša to problémy vo vysielaní najmä Rádia Devín a deformuje to programovú ponuku vážnej hudby. Bolo by v tomto smere vhodné zaradiť do kritérií uznávania slovenského pôvodu v zákone, špeciálne pri vážnej hudbe, ale i hudbe menšinových žánrov, ako je džez, akceptovanie aj štátnej príslušnosti a miesta narodenia slovenských interpretov. Umožňovalo by to v rámci vysielania oveľa pružnejšie reagovať na výkony výrazných slovenských interpretov klasickej a džezovej hudby v zahraničí, ale aj významných symfonických koncertných počinov slovenských hudobných telies bez obmedzenia repertoárového výberu.

5.2. Tvorba a produkcia programov

Slovenský rozhlas ako základná programová organizačná zložka bude svoj program tvoriť a produkčne zabezpečovať rovnako ako Slovenská televízia prostredníctvom troch štúdií:

- Štúdio Bratislava
- Štúdio Košice
- Štúdio Banská Bystrica

Kopíruje to snahu tohto projektu zintenzívniť ako rozhlasovú, tak aj televíznu tvorbu naprieč teritoriálnymi centrami na Slovensku. Na čele jednotlivých štúdií stojí šéfproducent, ktorý riadi nezávislé producentské centrá. Ich výpočet je pre všetky štúdiá rovnaký, a to vzhľadom na snahu etablovať aj štúdio Košice a Banská Bystrica ako rovnocenného producenta programov. Základom výrobného procesu sú nezávislé producentské centrá, na ktorých čele je na jednej strane producent a na strane druhej kreatívny producent. Toto dvojzložkové riadenie akceptuje výrobný a umelecký segment každého producentského centra. Analogicky ako v Slovenskej televízii. Sú nimi:

- Producentské centrum hudby a hudobných telies
- Producentské centrum literatúry, dramatiky a zábavy
- Producentské centrum publicistiky, kultúry a náboženských programov
- Producentské centrum menšinových a národnostných programov

Producentské centrá sú definované prierezovo, v nadväznosti na produkčné kapacity. Vzhľadom na charakter rozhlasovej tvorby a výroby je ich počet menší ako na strane Slovenskej televízie. Aj v tomto prípade z hľadiska obsahového špecifikovania samostatných producentských centier chcem akcentovať obsahové priority média verejnej služby a zároveň

snahu postihnúť každú oblasť života spoločnosti na princípe plurality, vzájomného rešpektu a tolerancie.

Pod každým producentským centrom sú samostatné centrá, resp. redakcie venujúce sa špecifickým umeleckým druhom v rámci svojho základného vymedzenia. Ako príklad pre Slovenský rozhlas môžeme rozvinúť Producentské centrum hudby a hudobných telies:

- Redakcia vážnej hudby a menšinových žánrov
- Redakcia populárnej a ľudovej hudby
- Redakcia hudobných telies – Symfonický orchester slovenského rozhlasu, Orchester ľudových nástrojov, rezidenčné súbory, rezidenční umelci.

V každom samostatne pôsobí vedúci výroby, resp. manažér výroby, ktorý má na starosti produkciu programov, a šéfredaktor, ktorý má na starosti dramaturgiu. Ako analogická dvojica k úrovni producentských centier.

5.3. Umelecká a technická realizácia programov

Umelecko-technická realizácia programov zastrešuje technickú podporu, záznamové a vysielacie technológie s celým radom odborníkov, ktorí sú združení pod jednotlivými štúdiami. V štúdiu Bratislava sa umelecko-technická realizácia programov bude realizovať cez nasledujúce oddelenia:

- Centrálny dispečing
- Hudobná umelecká realizácia
- Slovesná umelecká realizácia
- Vysielací technici a zvukári
- Servis
- Oddelenie prenosov
- Centrálny prepojovač
- Digitálna štruktúra vysielania AIOP

Odbor Umelecko-technickej realizácie v Slovenskom rozhlase v sebe zahŕňa aj Odbor techniky a metodicky riadi a koordinuje aj odbory v štúdiách v KE a BB.

5.3.1. Informačné technológie ako pomocník, nie ako prekážka

V súčasnosti emailové kontá zamestnancov neumožňujú používanie zdieľaných platforiem, ako napr. googledoc., ktoré sú dobrým nástrojom na plánovanie a komunikáciu medzi tvorivými tímami, a tak redaktori na tento účel používajú súkromné adresy, ktoré sú však oficiálne zakázané. Je potrebné nájsť vlastné informačné prostredie alebo legalizovať súkromné emailové kontá.

V čase, keď sú dostupné niekoľko TB úložiská na dáta v niekoľkocentimetrovom zariadení, kapacita pre všetky úložiská pre programové služby SRO je cca 450 GB pre všetky okruhy a výrobné centrá. A tak ľudia používajú svoje dátové externé úložiská, ktoré sú však rovnako oficiálne zakázané. Ako riešenie sa zriadili individuálne účty, kde dostal každý ďalších

až niekoľko GB navyše. Výsledkom sú preplnené disky a nemožnosť ukladať veci do firemných priechovkov v objeme, aby boli všetky obsahy dostupné všetkým. (Archív rovnako nemá ani úložiskovú, ani personálnu kapacitu, aby ukladal surovinu všetkých redaktorov.) A tak sa natočený materiál ukladá do osobných dátových úložísk. Riešenie je vytvoriť dostatočne veľké úložisko, prístupné redaktorom v stanovených kompetenciách, aby sa s obsahom dalo pracovať v zmysle, že natočený obsah je majetkom RTVS a má jej byť k dispozícii na rôznorodé spracovanie.

Provys ako plánovací a produkčný programový systém vyvinutý pre televíziu sa používa aj v rozhlase, pritom nie je plne kompatibilný so systémami predchádzajúcimi, ako je librex. Všetky dáta sa nepreklopili, a tak je potrebné manuálne a individuálne niektoré údaje preklápať a prepisovať. Týka sa to aj vykazovania autorských podielov, ktoré tak redaktori a dramaturgovia rovnako ručne identifikujú z odvysielaného obsahu. Nedoriešené nedostatky treba napraviť, lebo na druhej strane sa systém Provys osvedčil najmä z rozpočtového a výrobného hľadiska.

5.3.2. Efektívnosť procesov a hodnota za peniaze

V rámci procesov musia byť jasne zadefinované výkony a ich realizačné časy, v rozmedziach závislých od náročnosti žánrov, ktoré sa spracovávajú. Často sa totiž premiéry odkladajú z neidentifikovateľných dôvodov a nerealizujú sa v dohodnutých termínoch. Hodnota za peniaze sa vníma práve v tomto kontexte hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti výrobných procesov. A nie ako vnímanie hodnoty programu podľa kvantifikovateľných ukazovateľov sledovanosti, ktorých metodika výskumov je vyvinutá na zhodnocovanie reklamného priestoru. Merateľné ukazovatele sledovanosti a počúvanosti sú pomocným prostriedkom a nie prioritným, v analýze úspešnosti programov a v žiadnom prípade nemôžu zatieniť napĺňanie hodnoty v zmysle kvality programov verejnej služby a ich obsahovej náplne.

5.3.3. Technické limity a rozvojové výzvy Slovenského rozhlasu

Veľkou témou pre Slovenský rozhlas je digitálne vysielanie DAB+T, ktoré v súčasnosti prebieha na cca 30 až 35 % územia Slovenskej republiky. Česká republika má pokrytých digitálnymi vysielacími takmer 95 % územia. Tým, kto musí skoordinať vytvorenie vysielacieho digitálneho pásma s ostatnými krajinami, je Regulačný úrad s tým, že pre vysielanie je potrebné minimálne také isté pokrytie, ako je to v prípade FM vysielania. No toto pásmo bude tiež musieť niekto spravovať a vzhľadom na to, že na rozdiel od Česka u nás máme monopol Towercomu, bude sieť spravovať on. SRO má zo zákona postavenie inštitúcie strategického významu a linku na Ministerstvo vnútra, keď pre prípad krízových situácií celonárodného významu musí informovať obyvateľstvo na celom území. Dokončením siete DAB+ a jej prevádzkovaním Towercomom by z pozície SRO došlo k nevyhnutnosti paralelného platenia za obidve siete, čo sa z hľadiska výšky poplatkov zdá problematické. Bolo by, aj z hľadiska zákonodarcu, vhodné, aby považoval nad vhodnosťou tohto zámeru, keďže už dnes sa distribuuje signál aj rozhlasových programových služieb cez digitálnych operátorov a nikto nepozná možnosti 5G siete, kde sa dokáže šíriť signál takmer bez nulového časového omeškania. Iná vec je osвета v tomto smere a či v situácii, že u mladých ľudí je médium rádia

takmer nepoznané, je otázne, či ľudí presvedčíme, aby si zaobstarali DAB+ prijímacie zariadenie.

Aj keď sa v rekonštrukcii vysielačov a nahrávacích štúdií od roku 2012 koná, veľa ešte toho nie je dokončeného a aj technológie inovované v roku 2012 by si už zaslúžili svoju obmenu. Aj tu platí apel na pravidelný mechanizmus technickej a technologickej obnovy, ktorý by bol záväzný pre všetkých riaditeľov a finančne garantovaný nezávisle od zvyčajných zdrojov príjmov RTVS.

6. Spravodajstvo a šport

6.1. Distribúcia a vysielanie programov

Zásadnou požiadavkou na spravodajstvo RTVS po všetkých tých oprávnených kritikách je ponúkať vecné, faktické, dôveryhodné a overiteľné informácie, očistené od konotatívnych záujmov či postojov ich distribútorov. Aj preto plánujem oddeliť publicistiku od spravodajstva. Publicistika bude pod výkonnými riaditeľmi STV a SRO a pôsobiť samostatne, aby nedochádzalo k ovplyvňovaniu jednotlivých kontextov z pozície spoločného riadenia.

Spravodajstvo a šport sa zjednocuje do spoločnej prierezovej programovej zložky, ktorá zabezpečuje blokové programy pre ostatné programové služby RTVS. Zároveň sa realizuje prostredníctvom dvoch samostatných programových služieb, do ktorých prispievajú všetky samostatné producentské centrá (viď príloha č.5).

6.1.1. :24

- Pravidelné bloky denného a hlavného spravodajstva. Tieto sú injektované aj do ostatných programových služieb v dohodnutých časových pásmach.
- Komentované spravodajstvo – v samostatných tematických reláciách aj v rámci komentovania správ v aktuálnych správach.
- Regionálne spravodajstvo – prierezovo prináša informácie v spravodajských blokoch, má aj samostatné regionálne relácie.
- Zahraničné spravodajstvo.
- Relácie zo zákulisia tvorby spravodajstva.
- Zdieľanie vybraných publicistických relácií analytickej, aktuálnej a investigatívnej publicistiky.
- Do profilu vysielania prispieva všetkých 5 nezávislých producentských centier.

6.1.2. :Šport

- Pravidelné bloky denného športového spravodajstva. Tieto sú injektované aj do ostatných programových služieb v dohodnutých časových pásmach.
- Kontaktné relácie so športovým zameraním.
- Profily športovcov.
- Priame prenosy a záznamy športových podujatí domáceho a zahraničného športu s preferenciou propagácie a prezentácie slovenského športu a jeho predstaviteľov.

V každom prípade treba aj na tomto mieste pripomenúť, že v Slovenskej televízii sú v súčasnosti vybudované len 3 vysielačie pracoviská, z ktorých je možné vysielať. Teda kapacitne je STV pripravená na 3 programové služby. Doterajšie vedenie však rozhodlo o zriadení ďalších dvoch, pričom 4. programová služba vysiela zo záložného emergency pracoviska, ktoré má slúžiť na núdzové použitie v prípade výpadku štandardných vysielačích pracovísk. 5. programová služba vysiela z improvizovaného zariadenia, zabezpečeného na 6 mesiacov externou firmou. Je preto otázne, či v tomto nastavení je udržateľné mať 5 vysielačích okruhov, bez potrebného technického a technologického zázemia. Pre nastupujúce vedenie to prináša nezávideniahodnú situáciu aj vzhľadom na napnutý rozpočet, aj vzhľadom na to, že rušiť vzniknuté programové služby je vysoko nepopulárnym, no v niektorých prípadoch nevyhnutným krokom.

Preto jedným z mojich návrhov, v prípade rozpočtového provizória, je ponechať kanál :24 a profilovať ho ako spravodajsko-športový kanál. S tým, že jednotka ako plnoformátová programová služba pre väčšinového diváka s rôznorodým obsahom by prinášala aj prenosy z vrcholových podujatí športu s účasťou slovenských športovcov, ktoré pútajú celonárodnú pozornosť naprieč rôzne skupiny divákov.

6.2. Tvorba a produkcia spravodajstva

Spravodajstvo RTVS bude vznikať v štyroch od seba nezávislých producentských centrách a v jednom, zameranom na šport a športové spravodajstvo:

- Producentské centrum online spravodajstva
- Producentské centrum rozhlasového spravodajstva
- Producentské centrum televízneho spravodajstva
- Producentské centrum regionálneho spravodajstva
- Producentské centrum športu a športového spravodajstva

Ide o princíp niekoľkostupňovej nezávislosti, logisticky koordinovanej a kontrolovanej v rámci jednej organizačnej zložky.

6.2.1. Spravodajský informačný servis RTVS

Online spravodajstvo pod producentským centrom online spravodajstva prechádza do podoby zabezpečenia nepretržitých agentúrnych správ na princípe 24-hodinového aktuálneho prínosu informácií, s nevyhnutnou požiadavkou prehĺbenia spolupráce s Tlačovou agentúrou Slovenskej republiky aj na legislatívnej úrovni, aby bolo zrejmé, že nedochádza k duplicite verejnej služby v tomto segmente. So zachovaním právnej subjektivity TASR, ale priamym prepojením zdrojov a výstupov informácií, by tak mohla RTVS investovať do vytvorenia reprezentatívnej siete redaktorov zahraničného spravodajstva, ktorí by recipročne prinášali pôvodné informácie z pozície RTVS aj pre TASR. (Radikálnejšia predstava aj právneho prepojenia, resp. fúzie TASR a RTVS, nie je v súčasnosti relevantná a každá diverzifikácia prínosu informácií je pre ich objektívnosť prospešná.) Producentské centrum bude mať špecializované redakcie:

- Redakcia domáceho spravodajstva
- Redakcia zahraničného spravodajstva

- Redakcia ekonomického spravodajstva
- Redakcia kultúrneho spravodajstva
- Analytický, editorský a rešeršný tím

6.2.2. Televízne spravodajstvo verejnej kontroly

Televízne spravodajstvo v samostatnom producentskom centre slúži najmä ako prostriedok verejnej kontroly a je nadstavbou online spravodajského servisu, z ktorého však môže čerpať a ktoré na princípe obrazového multitaskingu môže zobrazovať v línii nezávislého informovania v podobe crowlu (informačného panelu). Televízne spravodajstvo tvorí tepnu hlavných spravodajských relácií a komentovaného spravodajstva na programovej službe :24, ale i spätne na online platforme a jej vybrané relácie sú injektované do samostatných blokov v rámci ostatných televíznych okruhov. Všetky zdroje informácií sú v okamihu prepojitelné na všetky okruhy, aby v prípade krízových situácií zabezpečili maximálnu informovanosť občanov SR. Producentské centrum televízneho spravodajstva bude mať špecializované základné redakcie:

- Redakcia domáceho spravodajstva
- Redakcia zahraničného spravodajstva
- Redakcia ekonomického spravodajstva
- Redakcia kultúrneho spravodajstva
- Analytický, editorský a rešeršný tím

6.2.3. Rozhlasové spravodajstvo verejnej kontroly

Rozhlasové spravodajstvo sa bude realizovať v samostatnom producentskom centre a slúži na rovnaký účel verejnej kontroly, no v rozhlasovom médiu. Je návratom k tradíciám Rádiožurnálu a z hľadiska objektivity prináša tretí stupeň nezávislosti informácií. Injektuje sa v spravodajských reláciách v rámci rozhlasového vysielania na vybraných okruhoch. Producentské centrum bude mať špecializované redakcie:

- Redakcia domáceho spravodajstva
- Redakcia zahraničného spravodajstva
- Redakcia ekonomického spravodajstva
- Redakcia kultúrneho spravodajstva
- Analytický, editorský a rešeršný tím

6.2.4. Regionálne spravodajstvo

Centrum regionálneho spravodajstva, spolu s centrami v Košiciach a Banskej Bystrici, tvorí samostatnú štruktúru regionálnych spravodajcov vybavených potrebnou záznamovou a digitálnou technológiu, ktorá bude distribuovať obsah priamo z miesta a zdroja informácie. Spravodajca nemusí prísť nevyhnutne do práce (s významom budova) v troch centrách (Bratislava, Košice, Banská Bystrica) a odtiaľ ísť do regiónu, ale z regiónu tečie informácia priamo do spracovania a cez telemost aj do vysielania. Táto regionálna spravodajská štruktúra spravodajcov prináša informácie pre všetky tri stupne spravodajstva – online, televízne a rozhlasové. Cieľom je, aby okrem centralizovaných štúdií existovali aj regionálne

spravodajské tímy v každom samosprávnom kraji. Preto pod redakciou regionálneho spravodajstva Bratislava sú tímy:

- Tím Bratislavského kraja
- Tím Trnavského kraja
- Tím Nitrianskeho kraja
- Tím Trenčianskeho kraja
- Analytický, editorský a rešeršný tím

Pod redakciou regionálneho spravodajstva Banská Bystrica sú:

- Tím Banskobystrického kraja
- Tím Žilinského kraja
- Analytický, editorský a rešeršný tím

Pod redakciou regionálneho spravodajstva Košice sú:

- Tím Košického kraja
- Tím Prešovského kraja
- Analytický, editorský a rešeršný tím

Redaktori sú v každom producerskom centre združení v špecializovaných redakciách, pričom je možné ich koordinovať pre potreby naprieč producerské centrá, napríklad v prípade výnimočných situácií. Špecializáciou redaktorov docielime možnosť využitia napr. rozhlasového redaktora nielen v polohe moderátora, ale analytika či odborníka na príslušnú oblasť. Zároveň vzniká možnosť kariérneho rastu na línii podľa typu spravodajskej informácie:

redaktor agentúrnych správ – regionálny redaktor – redaktor spravodajstva verejnej kontroly SRO alebo STV – redaktor analyticko-rešeršného tímu – aktuálna publicistika – analytická publicistika – investigatívna publicistika.

Špecializácia podľa jednotlivých oblastí ponúka prepájať inštitúciu do spoločných logických celkov nie tak, že rozhlasového redaktora zo dňa na deň postavíme do polohy televízneho, resp. ho necháme robiť priamo televízne komentované spravodajstvo. Ale spájanie cez odbornosť v spoločných oblastiach, a tak okrem vertikálnych stupňov producerských centier a redakcií môžeme hovoriť o horizontálnej sieti oblastí domáceho spravodajstva, zahraničného spravodajstva, ekonomiky a kultúry.

Súčasťou každého producerského centra je analytický, editorský, rešeršný tím, ktorý je zodpovedný na za vecnosť, pravdivosť, overiteľnosť a objektívnosť informácie:

- Na úrovni agentúrneho spravodajstva:
 - o za kontrolu vierohodnosti zdrojov informácie,
- Na úrovni regionálneho spravodajstva a spravodajstva verejnej kontroly:
 - o za kontrolu vierohodnosti zdrojov informácie,
 - o za skladbu informácií v rámci reportáže, aby radením informácií nedochádzalo k zavádzajúcim konotáciám,
- Na úrovni editora a vedúceho vydania:
 - o za skladbu informácií v rámci reportáže, aby radením informácií nedochádzalo k nežiadúcim konotáciám (dvojitá kontrola),

- za skladbu relácie, v ktorej sa reportáž vysiela, aby nevhodným radením reportáží za sebou nedochádzalo k nežiadúcim konotáciám.

6.2.5. Zahraničné spravodajstvo

Personálne zabezpečenie zahraničného spravodajstva je v súčasnosti nedostatočné a jeho dobudovanie je obmedzené nedostatočnými finančnými zdrojmi, keďže životné štandardy vo svete, presuny a pod. zaťažujú rozpočet oveľa viac ako domáce spravodajstvo. Absenciu najmä Európskeho spravodajstva je možné riešiť aj využitím zdrojov mediálneho zázemia, ktoré ponúkajú európske inštitúcie. Ako dramaturg a autor som pre STV získal a realizoval grant z Európskeho parlamentu, z ktorého vzniklo 25 častí publicistického programu Hlas Európy. Tento programový segment je v RTVS a najmä STV veľmi zanedbaný a pritom viem, že Európske inštitúcie dávajú k dispozícii všetko produkčné zázemie (štúdiá, kamery, réžia) pre to, aby len za personálne náklady vyslaných redaktorov mohla RTVS priniesť na slovenské obrazovky a do éteru zaujímavú a mimoriadne potrebnú analytickú a kritickú publicistiku o rôznych európskych politikách. Je dôležité tieto kapacity využiť. To však neznamená, aby sa nehľadali zdroje na vybudovanie dostatočnej siete vlastných zahraničných spravodajcov.

6.2.6. Šport a športové spravodajstvo

Dôraz by mal byť na denné spravodajstvo, na menšinové športové disciplíny, edukačné programy pre dospelých, slovenské a zahraničné vrcholové podujatia, s preferenciou slovenských športovcov. Zameranie čisto na šport, a nie na zábavné programy. Tie, aj s tematikou športu, v úzkej spolupráci, má produkovať producentské centrum hudby a zábavy. Producentké centrum športu a športového spravodajstva bude pracovať v redakciách:

- Redakcia športového spravodajstva,
- Redakcia regionálneho športového spravodajstva,
- Redakcia športových programov,
- Analytický, editorský a rešeršný tím.

Situácia na Slovensku sa v ostatných rokoch zmenila a s príchodom nových športových kanálov na trh sa mení aj pozícia RTVS. Po vzniku samostatného okruhu :Šport aj s jej programovými akvizíciami napríklad kanál JOJ Šport deklaruje snahu nahradiť RTVS v podpore slovenského športu nielen vysielaním elitných športovcov (Vlhová, hokejová či futbalová reprezentácia), ale aj v národných ligách malých športov (palubkové športy ako hádzaná, volejbal, florbal, sálový futbal a pod.). Je to aj v tom, že šport je drahý, je to veľký biznis a vstup verejnoprávneho média do súboja o licencie prináša do obchodných vzťahov nerovnováhu, pretože z pozície RTVS sú veľké sumy subvencované z verejných zdrojov.

Na šport je v súčasnosti na rok 2022 rozpočtovaných 11 miliónov. Na ostatný TV program cca 20 miliónov, pričom na hranú tvorbu je o 4 milióny menej ako v minulom roku. To je obrovský nepomer a na prvý pohľad nespravodlivá situácia. Na Šport, akokoľvek je to populárna oblasť a všetko, čo by ju okresávalo, je vnímané ako nepopulárne, nemôže doplácať

ostatná tvorba v RTVS. Preto, ak chceme zachovať samostatnú programovú službu :Šport, navrhujem zmenu zákona o RTVS, ktorá by vyňala okruh Šport spod regulácie reklamy, aby si drahé akvizície zarobili na seba a z verejných zdrojov aby sa podporovali edukačné športové programy, menšinové športy, slovenský šport, prípadne akvizície, s účasťou vrcholových slovenských športovcov.

Nákup licenčných práv na vysielanie športových podujatí sa dá robiť aj lacnejšie, no poskytovatelia vtedy predávajú balíky s tzv. povinnou reklamou. A tá zasa odoberá z času na reklamu v celom vysielaní RTVS. Riešením by mohlo byť aj vyňatie tejto povinnej reklamy z času započítavaného do celkového času odvysielanej reklamy, a to z dôvodu, že z tejto reklamy RTVS nemá zisk, len znižuje náklady na získanie licencií.

Tiež by sme mohli uvažovať nad tým, či sa do tohto podielu budú počítať napríklad reklamné odkazy firiem, ktoré sponzorujú slovenské tímy v malých športoch. Napríklad pri vysielaní florbalu by dostali zdarma priestor na reklamný odkaz sponzori oboch tímov (pomohlo by to tímom získať sponzorov, keby im vedeli sľúbiť tento priestor). Len to treba právne preveriť.

Z personálneho hľadiska je nutné venovať sa vzdelávaniu a manažérskej príprave vedenia redakcií. Podnetné prostredie v dobrej kolegiálnej atmosfére bez enormného tlaku a vulgárnych výstupov prinesie v konečnom dôsledku kvalitný obsah na obrazovky a dobrý redaktor či komentátor neznamena automaticky dobrý manažér, pričom je v tomto prípade potrebné zobrať do úvahy aj otázku konfliktu záujmov.

Z hľadiska prípravy programov s pridanou hodnotou, či už publicistických, alebo zábavných, nemôže Šport existovať ako štát v štáte, ale musí úzko spolupracovať so špecializovanými producentskými centrami, na to v RTVS určenými, aby nedochádzalo ku komunikačným kolíziám, nedorozumeniam či situáciám, ktoré z hľadiska neprofesionality dostávajú celú RTVS do nelichotivej pozície.

6.3. Umelecká a technická realizácia programov

Umelecko-technická realizácia spravodajstva a športu bude podporovaná vlastným odborom techniky s vlastným centrálnym dispečingom, aby sa kapacitne nemusela koordinovať s ostatnou televíznou a filmovou výrobou. Odbor spravodajských a športových prenosov bude mať dve oddelenia:

- Oddelenie spravodajských prenosov,
- Oddelenie športových prenosov.

V prípade producentského centra regionálneho spravodajstva budú základné redakcie v už existujúcich teritoriálnych uzloch: Bratislava, Banská Bystrica, Košice. S vlastnou technikou, metodicky koordinované Odborom techniky so sídlom v Bratislave. A nevyhnutné oddelenia, potrebné na súčinnosť a koordináciu tvorby spravodajstva a športu.

7. Prierezová organizačná zložka – Generálne riaditeľstvo RTVS

Prierezové organizačné zložky prinášajú do riadenia RTVS horizontálnu úroveň riadenia, ktorá vyžaruje do všetkých programových organizačných zložiek a prierezovo im robí

právnú podporu, kontroluje ich ekonomiku a hospodárenie, spravuje infraštruktúru, zabezpečuje marketing a technický development, podporu a rozvoj.

Prierezovú organizačnú zložku Generálne riaditeľstvo RTVS riadi výkonný riaditeľ. Predstavuje pomyselný skelet inštitúcie, ktorý prierezovo zabezpečuje potrebné funkcie a činnosti celej RTVS, ktoré z hľadiska koordinácie na úrovni RTVS považujeme za spoločné. Výkonný riaditeľ riadi a koordinuje jemu podriadené odbory.

7.1. Právny odbor

Pôsobí ako právna podpora pre celú zmluvnú agendu RTVS, pripravuje dikciu interných riadiacich predpisov, zastupuje RTVS v súdnych sporoch. V neposlednom rade musí pôsobiť ako právna podpora redaktorov a najmä publicistov vo výkone novinárskej verejnej kontroly. Nie tak, ako sa to pred pár rokmi stalo mne, že na odvysielanie príspevku som musel doniesť notársky overené vyhlásenie, že si za témou stojím a že je objektívne v poriadku.

7.2. Medzinárodný odbor

Rieši agendu medzinárodných vzťahov s inými vysielateľmi po celom svete, zvlášť pre EBU – Európsku úniu vysielateľov, s ktorou plánujem prehĺbiť spoluprácu v intenciách zámeru vybudovať európsku verejnoprávnú podcastovú platformu. Spolupracuje s festivalmi a cez jej kontakty je záujmom zintenzívniť spoluprácu v oblasti vzdelávania redaktorov odborníkmi z BBS či iných mediálnych zahraničných domov. Plánujem etablovať na medzinárodnej úrovni aj Festival rozhlasových hier, ktorý má momentálne lokálny dosah, a obdobne je námetom pripraviť medzinárodnú televíznu či filmovú prehliadku v gescii RTVS.

7.3. Odbor vnútornej kontroly

Vykonáva prierezovú a nárazovú kontrolu činností a aktov z hľadiska ich efektívnosti, hospodárnosti a účelnosti, aby nedochádzalo k nekalým praktikám. Je v mojom záujme vytvoriť z RTVS čo najtransparentnejšiu inštitúciu a tejto požiadavke podriadiť všetky riadiace akty na každej úrovni rozhodovania a nakladania s verejnými zdrojmi.

7.4. Odbor verejného obstarávania

Metodický a výkonný odbor na oblasť verejného obstarávania pre komodity, ktoré je potrebné verejnej obstarávať. Oblasť umeleckej činnosti je vyňatá z verejného obstarávania, osobne som bol ešte ako riaditeľ Umelecko-dekoračných dielní SND iniciátor výnimky zo zákona, pričom som sa podieľal v spolupráci s Úradom verejného obstarávania ako člen špeciálnej skupiny MKSR na samotnej textácii výnimky. Prešla drvivou väčšinou pléna NRSR.

7.5. Odbor projektového riadenia

Rozvoj inštitúcie potrebuje projektové riadenie ako z metodického hľadiska, tak aj z hľadiska praktickej realizácie krokov pri zabezpečení akéhokoľvek zámeru. Je to podporný odbor, ktorý v škále plánovaných priorít a zámerov, ktoré vyžarujú zo všetkých organizačných zložiek, zabezpečuje ich projektové rozpracovanie a realizáciu

7.6. Odbor ľudských zdrojov a vzdelávania

Odbor ľudských zdrojov a vzdelávania, okrem personálnej agendy, musí byť hnacím motorom v oblasti vzdelávacích aktivít zamestnancov. Je potrebné nastaviť priečne línie kariérneho rastu zamestnancov na každej úrovni a k nim priradené metodické a vzdelávacie aktivity. Okrem odborných a jazykových znalostí je potrebné klásť dôraz na vzdelávacie aktivity v oblasti jazykového a rečového prejavu redaktorov, keďže RTVS musí byť talómom v tejto oblasti. Redaktori musia mať možnosť absolvovať kurzy, ktoré ich pripraví na nepredvídateľné reakcie, do ktorých sa dostávajú v rôznych komunikačných situáciách, aby vedeli reagovať profesionálne a ľudsky dôstojne. Základom po mojom prípadnom nástupe, aj vzhľadom na novú organizačnú štruktúru, ktorá je základom ozdravenia a rozvoja inštitúcie, bude hĺbkový personálny audit.

7.7. Archív RTVS

Archív je správca pokladu RTVS, ktorý je jeho tvorba. Je najväčší svojho druhu na Slovensku. Podľa mojich informácií je v hre vybudovanie Centrálného depozitu v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR, čo by vyriešilo celý rad problémov týkajúcich sa zálohovania, kapacity, ale i etablovania archívu ako samostatného pracoviska, s agendou digitalizácie starého obsahu a uchovávanie toho nového. V zmysle zákona RTVS musí umožniť prístup k archívu cez bádateľňu komukoľvek, kto o to požiada. Ak si chce odnieť archíváliu, musí si za médium zaplatiť. A RTVS, nad rámec povinností zákona, ako médium archívneho obsahu používa aj web, prípadne online prostredie. Preto z hľadiska navýšenia iných zdrojov príjmov uvažujeme o vytvorení sekcie s prémiovým obsahom, pod ktorý by spadala aj archív, tak ako sme to naznačili vyššie.

8. Prierezová organizačná zložka – Ekonomika a majetok RTVS

Prierezovú organizačnú zložku Ekonomika a majetok RTVS riadi výkonný riaditeľ. Je to ekonomická a finančná kostra riadenia celej RTVS so silnou prierezovou a kontrolnou kompetenciou, vzhľadom na hospodárenie s verejnými zdrojmi. Výkonný riaditeľ riadi a koordinuje svoje portfólio kompetencií cez príslušné odbory.

8.1. Odbor financií a účtovníctva

Dohľad nad finančnými operáciami a účtovníctvom na všetkých úrovniach je zásadnou prierezovou funkcionalitou s tým, že pozícia ekonóma je prítomná v každom producerskom centre. V UDD SND som zavádzal dôkladný systém predbežných finančných a následných finančných kontrol, ktoré, aj keď administratívne náročné, prispievali k udržaniu hospodárenia v potrebných parametroch. RTVS používa finančný systém Helios, ktorý tak prierezovo, cez niekoľko úrovní vedenia, vykonáva finančné operácie a vytvára či eviduje zmluvy. Otázne je, ako kompetenčne nastaviť spoluzodpovednosť za jednotlivé akty, lebo ak je za jeden akt zodpovedných veľa subjektov, nadobúda to kontúry, akoby za ne nebol zodpovedný nik. Musí dôjsť k rozumnému balansu z hľadiska kompetencií a zodpovednosti za konkrétne akty.

8.2. Odbor výberu úhrad

Odbor výberu úhrad za služby verejnosti je kľúčový z hľadiska spravovania najväčšieho zdroja financovania RTVS. Kontrola NKÚ konštatuje, že od etablovania vlastného výberu úhrad je to pre RTVS v oblasti výberu efektívnejšie. Treba však konštatovať, že to generuje celú škálu nákladov navyše, keďže nedoplatky je potrebné súdne či exekučne vymáhať, čo tvorí veľké percento práce právneho odboru. Len na poštovné v súvislosti s výberom úhrad je na rok 2022 alokovaných 2 200 000 eur, nehovoriac o personálnych nákladoch, čo v súčte znižuje celkovú vybranú sumu, ktorá by sa dala použiť efektívnejšie. Na porovnanie, programový rozpočet celého Slovenského rozhlasu je na úrovni 2 300 000 eur, čo je takmer tá istá suma.

8.3. Odbor rozpočtu a kontroľingu

Z hľadiska zákona musí RTVS hospodáriť s vyrovnaným rozpočtom. Systém, ktorý prinášame, vychádza z definovania požiadaviek programovými službami, ktoré sa produkčne realizujú v producentských nezávislých centrách s konkrétnou obsahovou náplňou. Podľa potrieb okruhov sa tak definujú rozpočtové kapacity jednotlivých centier v dostatočnom časovom predstihu tak, aby sa v potrebnom čase vedel predložiť rozpočet na schválenie Rade RTVS. Rovnako je to aj v oblasti plánovaných investícií a iných finančných plnení.

Oblasť kontroľingu je citlivou záležitosťou, keďže môže často prinášať do výrobných procesov zbytočné prestoje, nedorozumenia v súvislosti s vyjasňovaním konkrétnych finančných aktov už počas rozbehutej výroby, a to napríklad v spochybňovaní typu zmluvy, resp. typu výkonu umelca. Jasne zadefinovaná škála použiteľných základných právnych a zmluvných aktov je riešením, pričom kontroľing nemôže pôsobiť len v polohe apriórneho „spochybňovateľa“ všetkého. Oddelenie kontroľingu (resp. oddelenie finančných analýz a plánovania) by si preto malo formálne zadefinovať oblasti, v ktorých bude manažment a ostatné oddelenia vo firme pomocou analýz podporovať, a túto informáciu v rámci firmy zreteľne komunikovať. Inými slovami, zvyšok firmy musí vedieť, v akých situáciách a akým spôsobom môže kontroľing pomôcť. Kontroľing má vypracovávať podklady a analýzy podľa potrieb a zadania riaditeľov, ktoré sú ďalej podkladom rozhodovania o investíciách a ekonomických zámeroch, a nie sa prioritne zaoberať len výrobou.

8.4. Odbor správy majetku RTVS

Samostatný odbor správy majetku RTVS prieskumno koordinuje a riadi pracovníkov zabezpečujúcich chod infraštruktúry RTVS vo všetkých troch štúdiách a všetkých príslušných budovách. Po prípadnom nástupe plánujem v tejto oblasti audit, ktorý by ukázal skutočný stav infraštruktúry RTVS a potrebu jej sanácie v súvislosti so sanovaním technickej a technologickej infraštruktúry RTVS. Keďže je zaiste potrebné sanovať fasády a zatepľovať budovy, no v prípade, že je v ohrození chod niektorých štúdií alebo je nutné vymeniť ťahy či svetelný park v najväčšom štúdiu, alebo celé kľúčové riadiace centrum STV je potrebné nevyhnutne adaptovať na IP technológie, či je v takejto situácii naozaj potrebné investovať 1 100 000 eur na náter fasády obrátenej pyramídy. Alebo, keď v rozpočte škrtneme takmer celú niekoľko stotisícovú položku interiérového zariadenia, a pritom v SRo je zariadenie kancelárií v havarijnom stave, s rozpadajúcimi sa skriňami a nábytkom, či je v tejto situácii ekonomické

vybudovať niekoľko desiatok metrov širokú scénu pre sprievodné programy MS v Hokeji, pričom vieme, že obstaranie niečoho takého stojí veľké zdroje a pred rokom sme nemalé zdroje investovali do zariadenia vysielačích štúdií Športu, ktoré sa už vtedy mali robiť ako polyfunkčné pre rôzne, aj takéto využitie. Mnohé rozhodnutia pôsobia akoby na efekt a opäť vrhajú do provizória potrebné akvizície, ktoré dennodenne slúžia zamestnancom RTVS na výkon ich práce.

8.5. Odbor obchodu RTVS

Odbor obchodu RTVS slúži na zabezpečovanie obchodných, vydavateľských aktivít, ktoré zhodnocujú vyrobené programy tým, že ich ponúkajú vo forme obchodovateľného obsahu, ako to vyplýva z RTVS vyplýva zo Zákona o RTVS. Pre RTVS to môže znamenať významný zdroj príjmov. Z hľadiska pôsobnosti však niektoré aktivity pod seba prevzala Media RTVS. Z pohľadu intendanta viem, že odvtedy prezentačné predmety nemôžem nakupovať za výrobnú cenu, ale komerčnú cenu. Tu by malo dôjsť k vyjasneniu účelu, keďže to deformuje obraz hospodárenia. No dôležitou akvizíciou v tomto smere je obchodovanie prémiového obsahu, ktorý by tvoril doplnkový zdroj príjmu RTVS.

8.6. Financovanie RTVS

Ostatná kontrola NKÚ vo svojej správe konštatuje, že RTVS je financovaná nedostatočne, najmä vinou nízkej výšky koncesionárskych poplatkov, ktoré sú od roku 2003 na rovnakej výške 4,64 eura za mesiac, ročne cca 55 eur na koncesionára, čo je hlboko pod priemerom v porovnaní s inými európskymi krajinami, ktorý je 136,83 eura ročne. Kompenzácie za výpadky príjmov v zmysle zákona, ktorý oslobodil od platieb vybrané skupiny obyvateľov, sú poskytované štátom nesystémovo. A „z dlhodobého hľadiska nie je možné zabezpečiť udržateľnosť príjmu, keďže populácia SR starne, počet osôb oslobodených stúpa, počet platiteľov je daný zákonnými podmienkami a z toho vyplýva limitovaná možnosť oslovovania nových platiteľov“. Nároky na produkciu RTVS však stúpajú, a to aj vzhľadom na nové formy šírenia obsahu, s ktorými sa spája nevyhnutný pravidelný technický a technologický rozvoj inštitúcie, aj s potrebnými pravidelnými investíciami.

Príjmy na rok 2022 sú rozpočtované vo výške 174 065 209 eura, pričom príjmy bez finančných operácií predstavujú 141 065 209 eura. Výdavky sú rozpočtované na výšku 173 865 209 eura, pričom celkový prebytok hospodárenia je rozpočtovaný na 200 000 eur.

Riziká rozpočtu vnímam z hľadiska nedostatočných (aj keď účtovne je vytvorená rezerva) reálnych zdrojov na riešenie súdnych sporov, pričom v tom kľúčovom má v najbližšom období padnúť rozhodnutie. Exekučné konanie voči RTVS je zatiaľ pozastavené.

V rozpočte nie je ani zmienka o spustení programovej služby :24, ktorá tak berie neplánované finančné prostriedky, rozpočtovo alokované na iné využitie.

V zmluve so štátom v položke investícií svieti nula, s tým, že je prísľub, že by to malo byť vo výške 3 000 000 eur, čo je minimálna položka na sanovanie investičného dlhu, ktorý sa vytvára dožívaním technického a technologického vybavenia RTVS.

Prostriedky, získané na kreatívne centrál, zaväzujú RTVS na 5 % spoluúčasť, no použitie pre produkciu RTVS a jeho vysielanie je otázne a pohybuje sa podľa mojich informácií na úrovni 10 až 20 %.

Plánovaná zmena vedenia, s ktorou býva spojená aj zmena na manažérskych postoch, resp. potrebná reštrukturalizácia organizačnej štruktúry (v roku 2017 bol proklamovaný počet zamestnancov RTVS riaditeľom Mikom 1 300 zamestnancov, dnes hovoríme o čísle 1 500), sa neodráža v rozpočtovaní odstupného a odchodného, keďže bola znížená zo sumy 471 640 eur o 383 640 eur na sumu 88 000 eur. Akoby sa so zmenou manažmentu ani nepočítalo.

Výdavky na marketing, ale aj na prípadné testovanie na covid, sú znížené o 146 808 eur. Kiežby sa covid riadil podľa finančných prognóz RTVS na rok 2022.

Príspevky na externú televíznu výrobu sú nižšie o 4 000 388 Eur a rovnako marketingové služby sú znížené na minimum, no v rozpočtoch napr. na internú výrobu sa táto suma nikde neobjavuje. Akurát poplatky za športové práva predstavujú 6 106 983 eur, čo je takmer trojnásobok oproti poplatkom za ostatné akvizičné práva, ktoré sú vo výške 2 293 625 eur.

Významnou položkou v rozpočte sú poplatky za poštové, telekomunikačné služby a komunikačnú infraštruktúru, ktoré sú rozpočtované na 27 775 507 eur, čo je vzhľadom na monopolné postavenie spoločnosti Towercom položka, s ktorou treba rátať.

Mzdové a odvodové náklady predstavujú sumu 36 418 788 eur a honoráre k tomu 5 510 047 eur.

V návrhu rozpočtu RTVS sa hovorí o sume 200 000 000 eur, ktorá by zabezpečila štandardný chod RTVS. Nie je v kompetencii generálneho riaditeľa rozhodnúť o forme financovania RTVS, aby sa táto suma záväzne každoročne dostala do rozpočtu inštitúcie. No vzhľadom na tieto parametre rozpočtu, ako aj dlhodobé problémy s financovaním RTVS, prinášam niekoľko návrhov doplnkového financovania RTVS, možných valorizačných mechanizmov, ale aj námety na efektívne využitie doterajších finančných zdrojov.

8.6.1. Zamestnanecké kapacity, interné honoráre a zmluvne definovaný pomer redakčnej a autorskej práce

- Ako som spomenul vyššie, nárast zamestnancov za ostatné obdobie predstavuje cca 200 zamestnancov, pričom financovanie RTVS aj zákonnými obmedzeniami sa znížilo. Bude potrebné urobiť zásadný personálny audit a nové definovanie zamestnaneckých zmlúv.
- RTVS má záujem, aby do jej zamestnaneckých radov vstupovali najkvalitnejší profesionáli, pričom ich charakter práce, z hľadiska toho, že predmetom činnosti je tvorba, produkcia a vysielanie, môže byť kombináciou redakčnej a autorskej práce v jasne určených pomeroch. Niektorí zamestnanci, napríklad hudobní redaktori, tak majú doteraz v zmluvách pomer redaktorskej a autorskej práce jasne stanovený. Je tak potrebné urobiť pri každej novej funkcionalite, aby sa využili interné autorské kapacity. Sám som zažil situáciu, že som stretol smutného autora dramatických hier, ktorý pracoval v SRO ako režisér, pričom mal zakázané tvoriť. To vnímam ako nezmysel

a je potrebné dohodnúť sa na nových podmienkach, ktoré by jasne určili pomer výkonu zamestnania a autorskej tvorby.

- S tým súvisí vytvorenie cenníka interných honorárov, ktoré by sa poskytovali zamestnancom v prípade výkonu nad rámec zmluvne dohodnutých redakčných a autorských výkonov. Osobne som diskutoval s personálnym riaditeľom, prečo si myslím, že je potrebné tento systém odmeňovania etablovať a že by tomu malo predchádzať vytvorenie mechanizmu nastavenia úväzkov a v nich definovaných výkonov zamestnancov. On však razil presvedčenie, že zamestnanec má vykonávať len svoje zamestnanie a nemá čo tvoriť. V inštitúcii, ktorá sa priamo zaoberá tvorbou a chce mať vo vlastných radoch tých najlepších, také presvedčenie považujem za nonsens. O výške % zo zvyčajnej výšky honorárov za interný autorský výkon nad rámec zmluvných povinností je možné uvažovať v súvislosti s charakterom konkrétnej činnosti pri kreovaní cenníka interných honorárov.
- RTVS to prinesie benefity v dvoch smeroch:
 - o Efektívne to využije dosť veľký balík mzdových a odvodových prostriedkov a umožní efektívnejšie využitie honorárových prostriedkov.
 - o Zamestnancov – tvorcov – to motivuje k činnosti a aktivizuje to vlastný tvorivý potenciál RTVS, ktorý tak nebude len „prietokovým ventilom“ do externého prostredia aj v tejto oblasti.
- Zákon o konflikte záujmov z neho vylučuje autorskú činnosť, tak je to z hľadiska zákona v poriadku. Iné je, a to nemôžeme dovoliť, aby si niekto prelieval verejné zdroje do svojich vlastných produkčných spoločností, ako to bolo konštatované aj v náleze NKU.

8.6.2. Mechanizmus pravidelnej technologickej obnovy

Ako som už spomínal vyššie, vzhľadom na pravidelné opotrebovanie techniky a technológie RTVS je potrebné nastaviť nezávislý, pravidelný mechanizmus zhodnocovania tohto prostredia v perióde každých 6 rokov, ako to býva zvyčajné v iných médiách, a to naprieč výkonu riaditeľských mandátov. Buď priamo v Zmluve so štátom, alebo iniciovaním technologickej zmluvy so štátom. Je, samozrejme, možné uvažovať aj o grantoch a iných mechanizmoch podpory, tie sú však nenárokovateľné a ich plnenie nepredvídateľné.

8.6.3. Valorizačný mechanizmus zvyšovania koncesionárskych poplatkov

V prípade príklonu k doterajšej forme financovania RTVS, kde ostávajú koncesionárske poplatky základným zdrojom príjmu, je potrebné vytvoriť nezávislý valorizačný mechanizmus, ktorý by združením odborníkov na mediálnu, hospodársku a ekonomickú oblasť v dohodnutej perióde (dva roky napr.) vyhodnocoval mediálne a podnikateľské prostredie, inflačné vplyvy a podľa toho by navrhoval výšku zvýšenia koncesionárskych poplatkov na potrebnú úroveň. Všetko podložené analýzami, nielen návrhmi zo zeleného stola, aká suma by bola na financovanie potrebná.

8.6.4. Prémiový obsah RTVS

Doterajšie financovanie RTVS sa spolieha na koncesionárske príjmy, Zmluvu so štátom, sponzorské plnenia a financie z reklamy, ktoré sú obmedzené na 0,5 % z času vysielania. RTVS svoju činnosť odvíja na základe Zákona o RTVS, ktorý jej stanovuje vysieľať na 2 televíznych okruhoch a 4 rozhlasových, z toho jednom menšinovom a národnostnom. Od roku 2003 sa koncesionárske poplatky nezvyšovali a sú na úrovni 4,64 eura. Je to politická agenda, ktorá je horúcim zemiakom najmä vo vzťahu k voličom, kde akékoľvek ich zvýšenie môže ako reakciu znamenať zníženie podpory subjektu, ktorý s tým vyjde. V prípade, že niekto neplatí, RTVS musí poplatky súdne a exekučne vymáhať, čo medzi RTVS a koncesionárom nevyhnutne vytvára zónu strachu a nedôvery. Preto prichádzam s návrhom, ktorý by bol ponukou verejnosti na podporu ich RTVS. A to nie povinnou, ale dobrovoľnou. Tou je prémiový obsah, no za predpokladu, že všetky vysielacie služby, aj keď je ich oproti zákonnej povinnosti o 10 viac, vysielajú zadarmo, rovnako obsah ostáva nejaký čas na webe k dispozícii na dodatočné zdieľanie.

Tým, že chceme očistiť programy od akýchkoľvek prekážok v šírení (licenčných, zmluvných), bude možné ich šíriť na rôzne platformy ihneď, ako budú mať uzavretý schvaľovací protokol. A tak chcem vytvoriť 4 prémiové weby, ktoré by ponúkali:

- program ešte pred odvysielaním cez programovú službu,
- špeciálne podcasty ako doplnok k vysielaniu,
- interaktívne programy pre detského diváka,
- bohatý archív RTVS, ktorého cenníková hodnota sa v roku 2017 pohybovala na úrovni 720 000 000 eur.

Veľa riaditeľov sa hrdí tým, že ponúkajú program zadarmo. Pritom však na druhej strane vyplakáva, že má málo financií. To však nie je pravda, že RTVS vysieľa zadarmo. Pravda je, že koncesionár v zmysle zákona hradí len časť z toho, čo mu RTVS ponúka. A rovnako iné, napr. príspevkové organizácie, aj keď dostávajú peniaze z rozpočtu, neznamená to, že ľudia chodia napr. do divadiel zadarmo.

A tak prichádzam s oslovením verejnosti na ich podporu k špeciálnym službám, ktoré im okrem zákonného štandardu môže RTVS ponúknuť. Symbolicky každý jeden zo štyroch webov, ktorý som vyššie obsahovým zameraním opísal, bude stáť 1,16 eura za mesiac. Spolu 4,64 eura za mesiac. V prepočte jedna malá zmrzlina a základné obedové menu verzus podpora, ktorá pomôže a za ktorú nebude koncesionára nikto vláčiť po súdoch a exekútoroch. Ak si niekto kúpi celý balík, web Junior bude mať zadarmo. Verejná dohoda, ktorá je nevyhnutná, pretože koncesionárske poplatky sa stali, žiaľ, nástrojom politického kalkulovania. Je to, samozrejme, potrebné právne nastaviť, a to aj za cenu, že by sa v tomto smere upravila dikcia zákona, ktorá by to jasne a explicitne dovoľovala. Zatiaľ to explicitne nezakazuje.

8.6.5. Štandardizácia nárokov vrátenia DPH

RTVS je platcom DPH, a to aj pri vlastných plneniach, ako aj pri vstupoch do koprodukčných spoluprác. Na poskytnutú alebo vynaloženú sumu musí pripočítať 20 % DPH, pričom pri nárokaní na vratky DPH, ktoré sa v podnikateľskom prostredí vracajú v plnej

výške, štát vráti z 20 % len 4 % prostriedkov. 16 % tak predstavuje účtovnú stratu, ale výšku prostriedkov, o ktorú sa musí každá finančná operácia navýšiť, pričom spätne je nenárokovateľná. Zrušením tohto špeciálneho prístupu by to z hľadiska hospodárenia aj z účtovného hľadiska pomohlo.

8.6.6. Efektívne produkcie a koprodukcie

Je pre RTVS nerentabilné zadávať do externého prostredia výrobu formátov, na ktoré by mala mať vlastnú kapacitu, ako sú diskusné relácie, publicistika. Zámerom je zintenzívniť vlastnú tvorbu, obnoviť produkčné scénické a kostýmové zázemie výroby, ozdraviť produkčné a postprodukčné prostredie, čo prinesie úsporu na výške externej ceny práce, ako aj DPH pre externého dodávateľa. Zameranosť na hranú tvorbu a dokumenty však musí priniesť efektivitu spolupráce aj so súkromným produkčným sektorom, ktorému musíme byť partnerom a zároveň hardvérom pre celý televízny a filmový sektor. Preto:

- Vecné vklady vo forme poskytnutia techniky sa musia odraziť v investíciách do oblasti techniky. Takto môžeme zvýšiť svoj koproducentský potenciál.
- Je povinnosťou a záujmom podporovať vynikajúcich slovenských tvorcov, ktorí žnú úspechy na zahraničných filmových festivaloch. Pre televízne prostredie je však logické a žiaduce požadovať, že okrem celovečerného filmu sa pre potreby RTVS vyrobí aj dvoj- alebo trojdielna televízna séria. Nebojím sa tvrdiť, že niečo také by mohlo byť pravidlom či podmienkou koprodukcie.
- Pri veľkých finančných vkladoch do produkcie filmovej a televíznej tvorby na Slovensku ministerstvo kultúry poskytuje producentom 33 % dotačných zdrojov spätne ako podporu, vstupom do takýchto produkcií a bazírovaním na tom, že tieto prostriedky sa využijú na výrobu, dosahuje RTVS rovnako dodatočné zdroje príjmov.

8.6.7. Zrušenie reklamného obmedzenia pre Šport

Ako som už spomínal vyššie, rozpočet Športu na rok 2022 je vo výške 11 000 000 eur, z toho viac ako 6 000 000 predstavuje nákup športových práv, pričom Media RTVS ako výhradný predajca reklamy prinesie v tomto smere do RTVS cca 8 000 000 eur. Väčšina z reklamného balíka tak ide na Šport. Preto navrhujem, ak chceme zachovať programovú službu Šport a hospodáriť efektívne so zdrojmi RTVS, aby sa zrušilo obmedzenie reklamy 0,5 % a aby sa programová služba Šport riadila zvyčajnými pravidlami a aby si tým na seba v otázke nákupu športových licencií mohla zaradiť a uvoľnila by tak zdroje z reklamy pre ostatnú tvorbu.

8.6.8. Percento z výdavkov štátu

V otázke financovanie bola na stole aj možnosť prejsť na jej priame financovanie, a to percentuálnym podielom z rôznych balíkov, či už HDP, rozpočtu štátu, alebo výdavkov štátu. V prípade rozhodnutia zákonodarcov vyriešiť námietky NKÚ ohľadne nedostatočného a nesystémového financovania RTVS týmto spôsobom sa prikláňam k percentu z výdavkov štátu, ktoré kopírujú mieru aktuálnej inflácie. Výška percenta by mohla byť definovaná tak, aby priniesla RTVS požadovaných 200 000 000 eur.

9. Prierezová organizačná zložka – Marketing a rozvoj RTVS

Prierezovú organizačnú zložku Marketing a rozvoj RTVS riadi výkonný riaditeľ. Je mozgom prierezových činností a kompetencií, ktoré vytvárajú podmienky, pomáhajú, podporujú a zabezpečujú rozvoj pre programové organizačné služby. Výkonný riaditeľ riadi a koordinuje činnosť príslušných odborov.

9.1. Odbor kreatív a marketingu

Kreatíva a marketing RTVS prierezovo podporuje všetky programové zložky ako z hľadiska ich produktového marketingu, tak aj definovaním a promovaním značky RTVS a jednotlivých programových služieb. Z hľadiska dôveryhodnosti si dlhodobu udržiavajú vysoké percento obidve základné organizačné zložky, definované v zákone, ktoré sa však marketingovo nijako nekomunikujú, v tejto veci je potrebné urobiť nápravu a tým, že aj v organigrame nachádzajú svoje samostatné miesto, je potrebné uvažovať o marketingu každej zvlášť. Korporátny logotyp RTVS, vychádzajúci z dvojbodky, sa osvedčil a plánujeme na ňom stavať. No považujeme kontraproduktívne pred logom programovej služby používať povinne aj logotyp RTVS, keďže už dvojbodka samotná predstavuje znak, ktorý konkrétnu programovú službu spája s materskou inštitúciou. V súčasnosti tak vidím na začiatku logo RTV: a hneď za ním napríklad :Rádio Slovensko. Už to nie je dvojbodka, ale dve dvojbodky. Pričom už v označení programovej služby je dvojbodka dostatočným znakom príslušnosti k RTVS. Produktový marketing musí nájsť spôsob podpory každého programu v produkcii RTVS, využívajúc pritom vlastné mediálne prostredie, ako aj externé mediálne prostredie. Marketéri a kreatívci sú súčasťou tímu prípravy programov už od okamihu ich anticipácie až po záverečnú verziu propagácie programu. Prinášajú vizuálny kód inštitúcie, ktorý vzhľadom na obrazové zdroje informácií v súčasnosti predstavuje kľúčový artikel, prezentujúci inštitúciu navonok. Vzhľadom na zámer špecializácie je mojím záujmom prinášať marketing zameraný na komunikáciu programovej služby s jej špecifikami a následne programov v jej gescii. Identita RTVS v rôznorodosti identít jej programových služieb. Alebo jednota v rôznorodosti.

9.2. Odbor internej a externej komunikácie

Interná a externá komunikácia musia ísť ruka v ruku a nie je možné, že taký zásadný odbor bude pôsobiť len v polohe akéhosi „bodyguarda“ vedeniu inštitúcie, ktorý ho cez tlačové správy promuje alebo sa často snaží obhajovať sofistickovanými frázami neobhájiteľné, keď sa navonok dostane zlyhanie. Ozdravenie interných aktov komunikácie, zameraných na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti, investície do ľudských zdrojov, koniec strachu a odložených ľudí, ktorí sa nemôžu realizovať len preto, lebo sa znepáčili svojim nadriadeným, no vo svojej profesionálnej oblasti sú špička na trhu. Koniec diskriminácie, skrytého i zjavného mobingu a bossingu či staffingu, vyvolaného neodbornými zásahmi a nekompetentnými príkazmi, ktoré sú motivované nie odborne, ale ako akt osobnej pomsty a spôsob zbavovania sa ľudí. Silné slová na pozadí silných osobných skúseností. Pokiaľ sa ozdraví interné prostredie, inštitúcia bude vyžarovať navonok úplne inú emóciu ako teraz. Zlyhanie či omyl, keď sa stanú nezámerne, sú súčasťou života každého človeka, aj profesionála. Slušnosť ako predpoklad

vzájomného rešpektu a zdravého vzťahu zamestnanca k inštitúcii, kde výkon moderátorskej „hviezdy“ a technická podpora štúdia vo vysielaní má pre celok rovnaký význam, lebo jedno bez druhého nejde. Externá komunikácia má hľadať mechanizmy, aby z RTVS cez nastavenie transparentných procesov inštitúciu verejnej služby verejnosti otvárala a nie zakrývala. Preto v záujme ozdravenia verejno-súkromného priestoru, ktorý RTVS spoluvytvára s ostatným producentským prostredím, musí nastaviť najvyššie štandardy komunikácie. Či už v otázke vyhodnocovania námetov, odpovedí na podnety divákov a poslucháčov, ale najmä vytváraním obrazu, ktorý nie je len zrkadlom politicko-spoločenských sporov, ale obrazom, ktorý inšpiruje a nabáda ľudí na vzájomný rešpekt a toleranciu.

9.3. Odbor výskumu a vývoja programov

Otázka vyhodnocovania kvantitatívnych výskumov, ktoré slúžia prioritne na zhodnocovanie reklamného priestoru, musí byť vyvážená v prípade média verejnej služby kvalitatívnymi prieskumami. Percentá sledovanosti sa nemôžu stať prioritným prostriedkom programingu, ale len doplnkovým zdrojom pri kreovaní vysielacích a programových štruktúr. V situácii informačnej a hybridnej vojny, ale nielen vtedy, musí RTVS vytvárať programovú bázu, kde musia byť na prvom mieste atribúty ako faktickosť, overiteľnosť, dôveryhodnosť, vecnosť, umeleckosť, výpovedná hodnota a pod., so zámerom, aby divák a poslucháč vedel, že v tých veciach sa môže na RTVS spoľahnúť. Preteky v sledovanosti deformujú tento obraz RTVS, čoho dôsledkom bola aj situácia začiatku vojny na Ukrajine, ktorá pristihla RTVS absolútne nepripravenú s následkom improvizovanej a nedostatočnej :24, ktorá v tejto podobe ako oriešok na riešenie čaká nového generálneho riaditeľa. Vývoj programov na druhej strane nie je a nemôže byť jediným kanálom tvorby, vyhodnocovania a vývoja nových formátov. V logike silných producentských centier toto prechádza na ne, v zmysle ich obsahovej a formátovej špecifikácie. Odbor vývoja procesy a ich logistiku koordinuje a je v tejto agende súčinné naprieč celou RTVS.

9.4. Odbor mediálnych systémov a IT technológií

Podporný odbor, ktorý prierezovo zabezpečuje mediálne systémy a IT technológie pre celú inštitúciu. Je však jeho povinnosťou reagovať na potreby programových organizačných zložiek, vytvoriť a spravovať potrebné kapacity úložísk, v novej definícii výrobných vzťahov. Slúži ako bezpečný hardvér pre prácu redaktorov. V situácii prechodu inštitúcie na IP technológie, optický alebo satelitný signál nahrádza stream. Zdieľať spravodajskú informáciu môžeme z akéhokoľvek miesta. RTVS, ak chce byť lídrom a garantom aktuálnosti a dôveryhodnosti, musí byť čo najbližšie pri zdroji informácie a k tomu musí mať k dispozícii najmodernejšie mediálne systémy a IT technológie. Nehovoriac o multitaskingu vo vysielaní televízií alebo webových rozhraniach, keď na jednej obrazovke paralelne prebieha viac zdrojov informácie. Je záujmom RTVS nabehnúť na systém tzv. OpenMedia, na ktorom pracujú veľké mediálne domy ako BBC, SKY, RTL a pod.

9.5. Odbor nových médií a online

Pôsobí ako podporné a vývinové pracovisko pre aplikácie a online prostredie, do ktorého distribuujú obsahy web a online editori ako súčasného zásadného zdroja šírenia informácií v nelineárnom prostredí. Nastavuje rozhrania pre prémiový obsah, prináša interaktívne hry podľa zadania redaktorov, vzájomné zdieľania obsahu. Jednou z veľkých finančných investícií by mal byť nový web RTVS, tak aby svojou konštrukciou zodpovedal požiadavkám súčasnosti a technologického rozvoja, ale hlavne, aby bol spravovaný zvnútra inštitúcie a nie, aby sa za každé nové nastavenie rozhrania platilo externej firme. Logika stavby nového webu by mala odrážať štruktúru vzťahov, definovanú v novej organizačnej štruktúre, aby sa web stal zrkadlom fungovania celej inštitúcie, na ktorom, cez otváranie záložiek a podsekcí, by mohol návštevník odhaľovať zákutia tvorby, produkcie a vysielania aj bez toho, aby musel vstúpiť do budov STV a SRo.

9.6. Odbor technického a technologického rozvoja RTVS

Odbor pôsobí ako podpora umelecko-technických realizačných zložiek vzhľadom na potreby pravidelnej technickej a technologickej obnovy zariadení. Zároveň koordinuje a vyhodnocuje zámery spojené s prechodom RTVS do digitálneho prostredia, využitím 5G sietí a iných prostredí šírenia programov, ku ktorým je potrebné prípadne vybudovať technické a technologické zázemie inštitúcie. Bolo by však vhodné, aby vznikol nezávislý mechanizmus pravidelnej obnovy technického a technologického zázemia RTVS, ktorý by koordinoval tento odbor, vyhodnocoval by potreby jednotlivých zložiek a zaraďoval do konkrétnych časových plánov. Ak by valorizačný mechanizmus podliehal napr. ministerstvu kultúry, je to tento odbor, cez ktorý by prechádzala komunikácia tak, aby sa mohli umelecko-realizačné zložky naplno venovať technickej a umeleckej podpore tvorby a produkcie programov.

10. Kultúra ako prierezová báza Rozhlasu a televízie Slovenska

Tromi strategickými zložkami, ktoré sú zdrojom identity, kreativity a humanity národa, ale aj jeho vymedzenia, odlíšenia sa od iných národov sú – štát, kultúra a ekonomika. Sú základnými, vzájomne prepojenými systémami tvorby hmotného aj nehmotného bohatstva spoločnosti, ktoré, ak je aj spravodlivo distribuované, môže zásadným spôsobom prispievať ku kvalite života spoločnosti a každého jej člena. Z týchto troch zložiek je práve kultúra, napriek deklarovaníu jej dôležitosti, svojim skutočným postavením na pomyselnom chvoste záujmu spoločnosti. Pritom sa Slovensko môže hrdiť bohatým a rozmanitým kultúrnym dedičstvom, širokou sieťou kultúrnych inštitúcií, sieťou základných umeleckých škôl, existujúcim funkčným dotačným systémom kultúry ale najmä množstvom odhodlaných ľudí nadšených pre kultúru.

Napriek tomu vnímame neadekvátne postavenie kultúry v spoločnosti, jej podfinancovanosť, diskontinuitný vývoj či absenciu jednotiacej stratégie kultúry, nízky dopyt po kultúre, nízky dôraz na výchovu ku kultúre v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a i. Slabou stránkou je aj prezentácia kultúry doma i v zahraničí. A preto chcem klásť dôraz na etablovanie Rozhlasu a televízie Slovenska najmä ako kultúrnej inštitúcie, ktorá môže významným spôsobom napomôcť kultúre v jej skutočnom postavení na Slovensku.

Preto súčasťou producentských centier prierezovo vo všetkých programových zložkách RTVS budú redakcie kultúry, ktoré budú reflektovať všetky jej oblasti v rôznych formátoch, chceme zaviesť blok pravidelných kultúrnych správ, profitovať v televíznom a rozhlasovom vysielaní z existujúcich umeleckých telies, najmä Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu, Orchestra ľudových nástrojov, detskej rozhlasovej družiny, z angažovania rezidenčných umelcov, autorov i súborov. Stávať na existujúcich rozhlasových festivaloch, súťažiach a prehliadkach, ako Zlatý poklad, Festival rozhlasovej hry, Prix ex aequo, s ich väčším etablovaním aj do zahraničia a iniciovať obdobné projekty v oblasti Slovenskej televízie. Okrem umeleckých produkcií, podpory pôvodnej tvorby, RTVS musí otvoriť priestor kultúrnym oblastiam, ktoré spolu vytvárajú tento priestor na Slovensku, a to nielen v zátvorkách povinných kvót vysielania, ale prierezovo v témach všetkých produkcií. Kultúra, ako základná hodnotová báza, musí nájsť svoje vyjadrenie aj v kultúrnosti vnútorného prostredia RTVS a jej vyžarovania navonok, cez kultúru prejavu, pôsobením v spoločenskom kontakte a službou v oblastiach a zdieľaním ich aktivít, ktoré k etablovaniu kultúry na Slovensku napomáhajú. Rozhlas a televízia chce a mala by byť partnerom pri tvorbe a realizácii Stratégie rozvoja kultúry a kreatívneho priemyslu 2030, ktorá sa v súčasnosti pripravuje v gescii Ministerstva kultúry SR.

Zhrnutie

Projekt riadenia a rozvoja RTVS Orbis pictus_2027 prináša **zásadnú zmenu organizačnej štruktúry RTVS**, ktorú považuje za základ efektívneho, hospodárneho a účelného riadenia inštitúcie. **Redukuje počet 19 riaditeľov na úrovni N1 na 6 riaditeľov**, z toho štyria prierezoví pre RTVS a dvaja pre programové organizačné zložky STV a SRO. Posilňuje sa kompetencia odborov a stupňov riadenia N2 a N3.

Intendantúry zabezpečujú skladbu programu pre vysielanie a distribúciu programov cez všetky dostupné **distribučné kanály RTVS – satelitné, terestriálne, káblové vrátane streamovacích služieb**. Programová objednávka vychádza z potrieb programovej štruktúry v súlade s programovým nastavením jednotlivých vysielacích okruhov. Programovú ponuku tvoria **nezávislé producentské centrá**, ktoré tvoria a pripravujú programy cez **vlastnú, objednávkovú, koprodukčnú alebo akvizičnú výrobu**. Sú súčasťou troch samostatných štúdií, **Štúdio Bratislava, Banská Bystrica a Košice**. Medzi vysielateľom Intendantúrou :1, :2, :3 a Štúdiami BA, KE, BB vzniká zdravá rivalita, ktorá je krokom k ozdraveniu procesu tvorby programov. Okruhové riadenie tak ustupuje základnému vzťahu objednávateľ a producent, ktorému **robí podporu Umelecko-technická realizácia programov** v každej programovej zložke samostatne. Každé štúdio môže zabojsť o každé uvoľnené okno vo vysielacej štruktúre.

Slovenská televízia vysielala na troch okruhoch – **Jednotka, Dvojka a Trojka**, pričom tá sa delí na **:3 Junior (6 – 20.00)** a **:3 Art (20.00 – 6.00)**. **Slovenský rozhlas** vysielala na **9 súčasných programových službách – Rádio Slovensko, Regina, Devín, Patria, Rádio_FM, RSI, Junior, Litera, Pyramída**, s Reginou východ a stred na 11.

Spravodajstvo a šport prispieva prierezovo do každej programovej služby a tvorí samostatnú organizačnú zložku, založenú **na princípe niekoľkostupňovej nezávislosti a editovania obsahu**. Tvorí ho online spravodajstvo – ako **informačný servis RTVS**, televízne a rozhlasové spravodajstvo ako **spravodajstvo verejnej kontroly, regionálne spravodajstvo – so sieťou tímov vo všetkých krajoch, zahraničné spravodajstvo a športové spravodajstvo**. Tieto naplňajú aj svoje programové služby :24 a Šport, no **vzhľadom na nepripravenosť zázemia vysielania, ako aj nedoriešené finančné krytie, prichádza do úvahy aj vytvorenie spoločného spravodajsko-športového okruhu :24**.

Rozvojovými zámermi sú: samotná **zmena štruktúry** a s ňou spojené **ozdravenie vnútorného prostredia inštitúcie**, ako aj **verejno-súkromného mediálneho priestoru; personálny audit**; obnova výrobných **umelecko-remeselných a postprodukčných televíznych a filmových kapacít**; iniciovanie vzniku **mechanizmu pravidelnej obnovy technológie RTVS** a spravovanie **RTVS ako hardvéru pre rozhlasový, televízny a filmový sektor**; iniciovanie vytvorenia **EBU podcastovej verejnoprávnej platformy**; zefektívnenie **zamestnaneckých kapacít**, zavedenie **interných honorárov**, zmluvné definovanie **pomeru redakčnej a autorskej práce**; návrh **valorizačného mechanizmu zvyšovania koncesionárskych poplatkov; prémiový obsah RTVS**; štandardizácia nárokov **vrátenia DPH**; zefektívnenie **produkcí a koprodukcí**; návrh **zrušenia reklamného obmedzenia pre Šport**; obnova mediálnych systémov a iné.

Rozhlas a televízia chce svojim pôsobením prispieť k **adekvátnemu postaveniu kultúry na Slovensku** rôznymi konkrétnymi aktivitami, ale aj **participáciou na tvorbe a realizovaní Stratégie rozvoja kultúry a kreatívneho priemyslu 2030**.

Rozhlas a televízia môže a musí byť **miestom vzájomného rešpektu, tolerancie a dôveryhodným partnerom**, ktorý ponúka **bezpečné, overiteľné, umelecky hodnotné informácie**, stavajúce na základoch **univerzálnych ľudských hodnôt**.

Rozhlas a televízia Slovenska chce hľadať **jednotu v rôznorodosti**, lebo všetci tu **chceme spolu žiť**. Lebo všetci tu **musíme spolu žiť!**

Záver

Orbis pictus – Svet v obrazoch – je metaforou globálnej mediálnej nadstavby sveta, v ktorej dnes človek uskutočňuje svoju paralelnú existenciu. Tento mediálny priestor však svojimi dôsledkami priamo ovplyvňuje jeho existenciu skutočnú. Mediálny priestor preto môže byť dobrým služobníkom, ale i zbraňou, priestorom slobody a zodpovednosti, ale i propagandy a manipulácie, priestorom ekonomických záujmov, ale aj priestorom investícií do ľudského potenciálu. Všetko závisí od toho, kto má tento priestor v rukách a ako s ním narába:

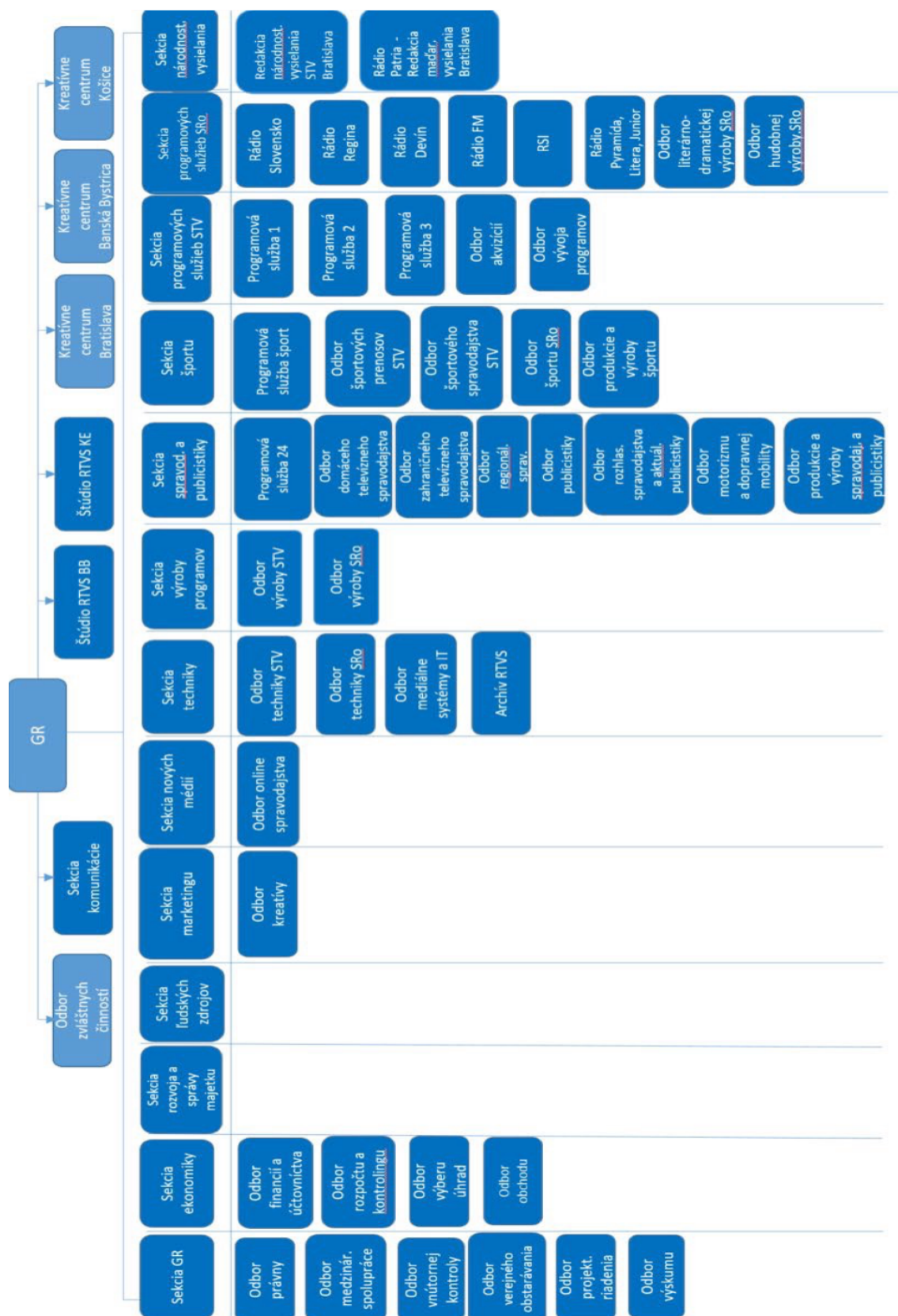
- či je len prostriedkom, ako bezducho znásobovať kapitál;
- či sa propagandisticky prispôsobuje záujmom aktuálnej politickej moci, kde účel vždy svätí prostriedok;
- alebo či slúži najmä ako prietokový ventil, cez ktorý sa prelievajú verejné financie do rúk súkromných spriaznených výrobcov.

Alebo je tu alternatíva, ktorú sa snažil predstaviť Projekt riadenia a rozvoja Rozhlasu a televízie Slovenska Orbis pictus_2027, ktorá verejnoprávny mediálny priestor vníma ako:

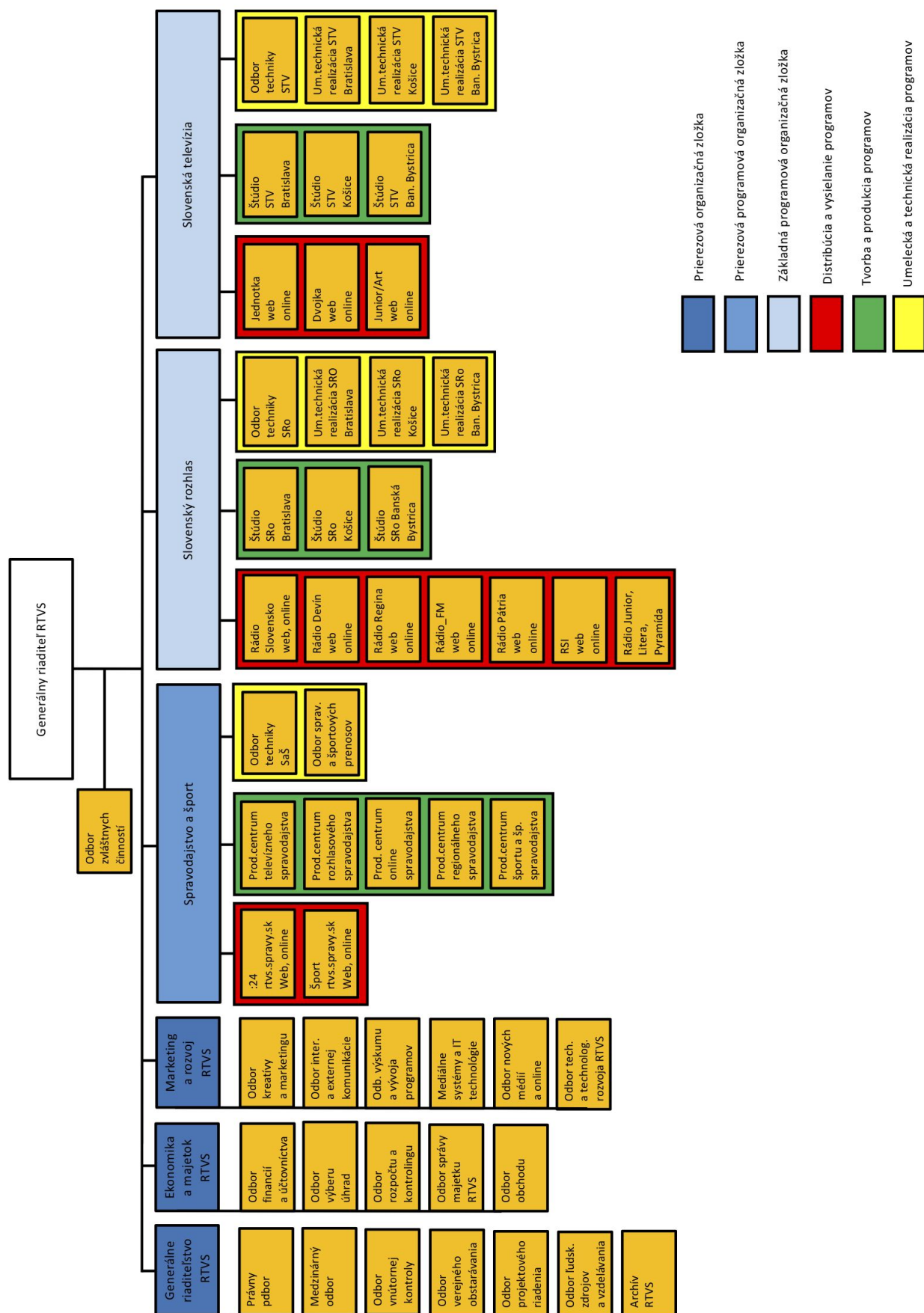
- Cestu, ktorá v podmienkach efektívneho, hospodárneho a účelného spravovania verejných zdrojov plní úlohu talónu univerzálnych ľudských hodnôt s akcentom na rešpektovanie princípov právneho štátu.
- Službu, ktorá prierezovo zachováva a zveľaďuje kultúrne dedičstvo národa a etník a tým sa snaží kultivovať jeho štruktúru v záujme vytvorenia obrazu sveta, ktorý spája a v ktorom dokážu ľudia koexistovať na základe vzájomného rešpektu a tolerance.
- Víziu, ktorá chce Rozhlasu a televízii Slovenska prinavrátiť jej hlavné poslanie, ktorým je zadaná v zákone ako národná, nezávislá, informačná, kultúrna a vzdelávacia inštitúcia.
- Miesto, kde sú tvorba, výroba a vysielanie, tri základné piliere, harmonicky prepojené s cieľom rešpektovať ľudskú dôstojnosť a zveľaďovať tvorivý potenciál, ktorý v oblasti rozhlasového, televízneho, filmového umenia a online prostredia na Slovensku máme.

Záleží na nás, čo si zvolíme, no táto voľba môže byť pre Slovensko v mnohých ohľadoch prelomová...

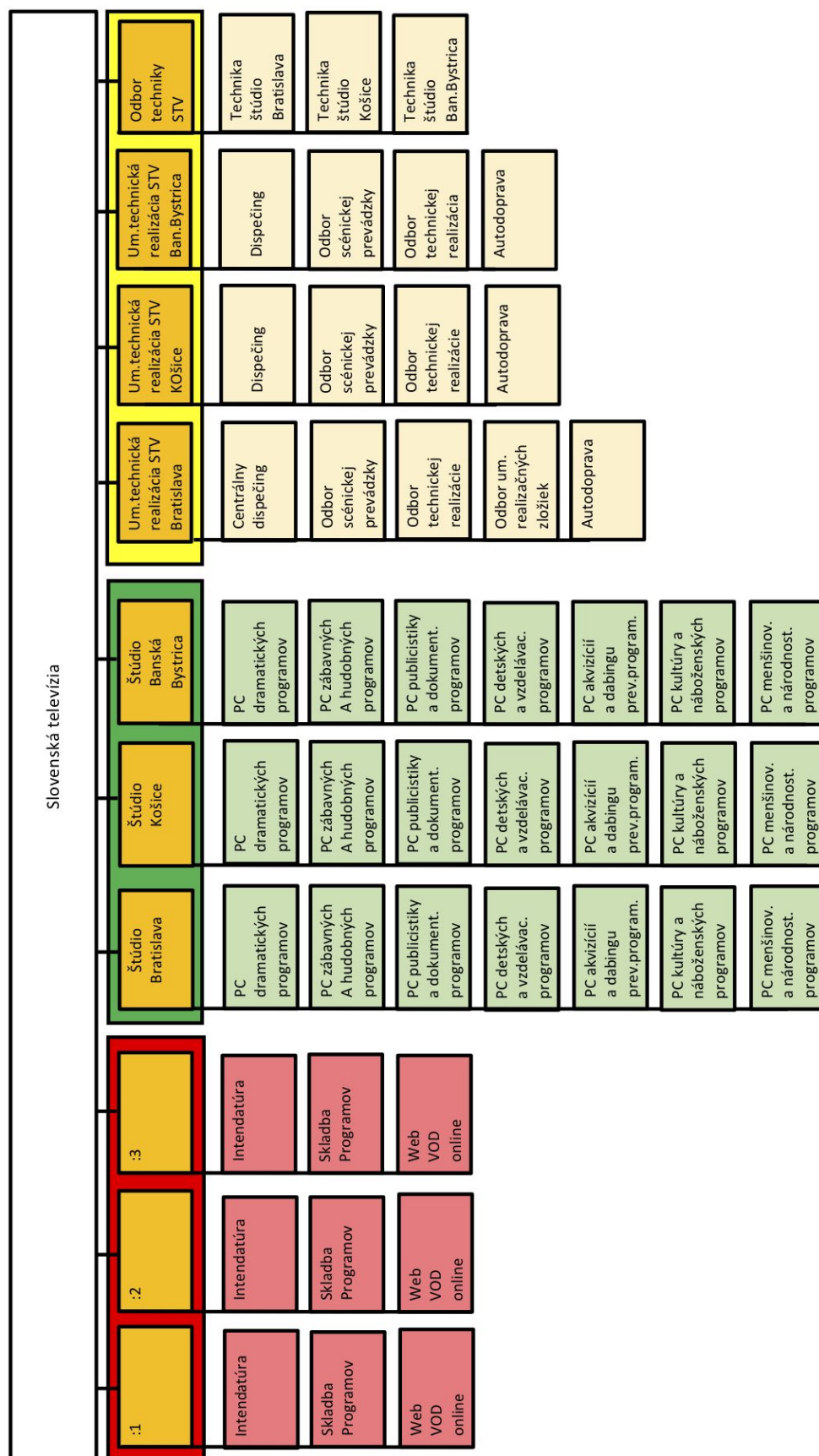
Prílohy

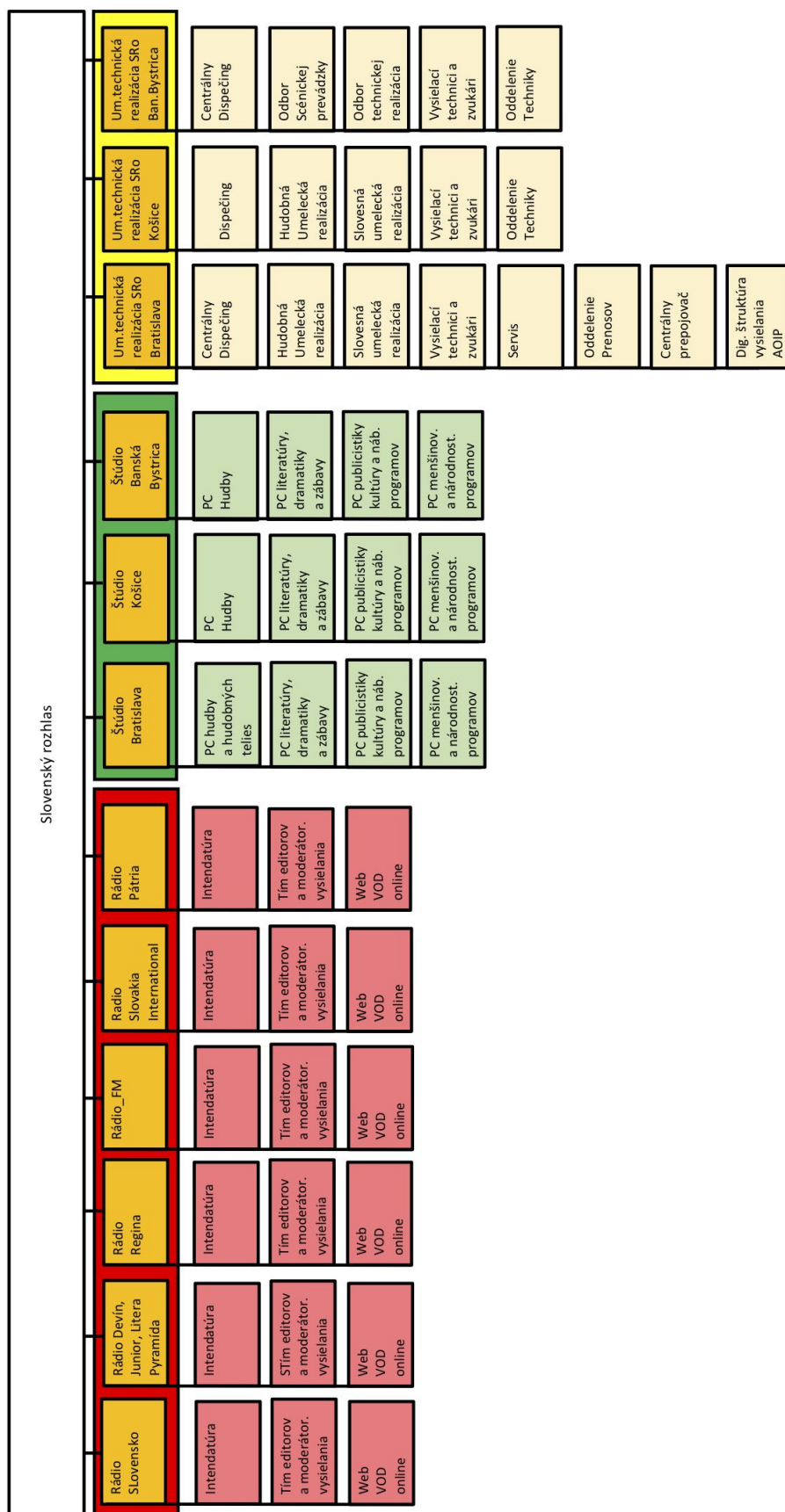
Príloha č. 1. Organigram doterajšej organizačnej štruktúry RTVS platný k máju 2022

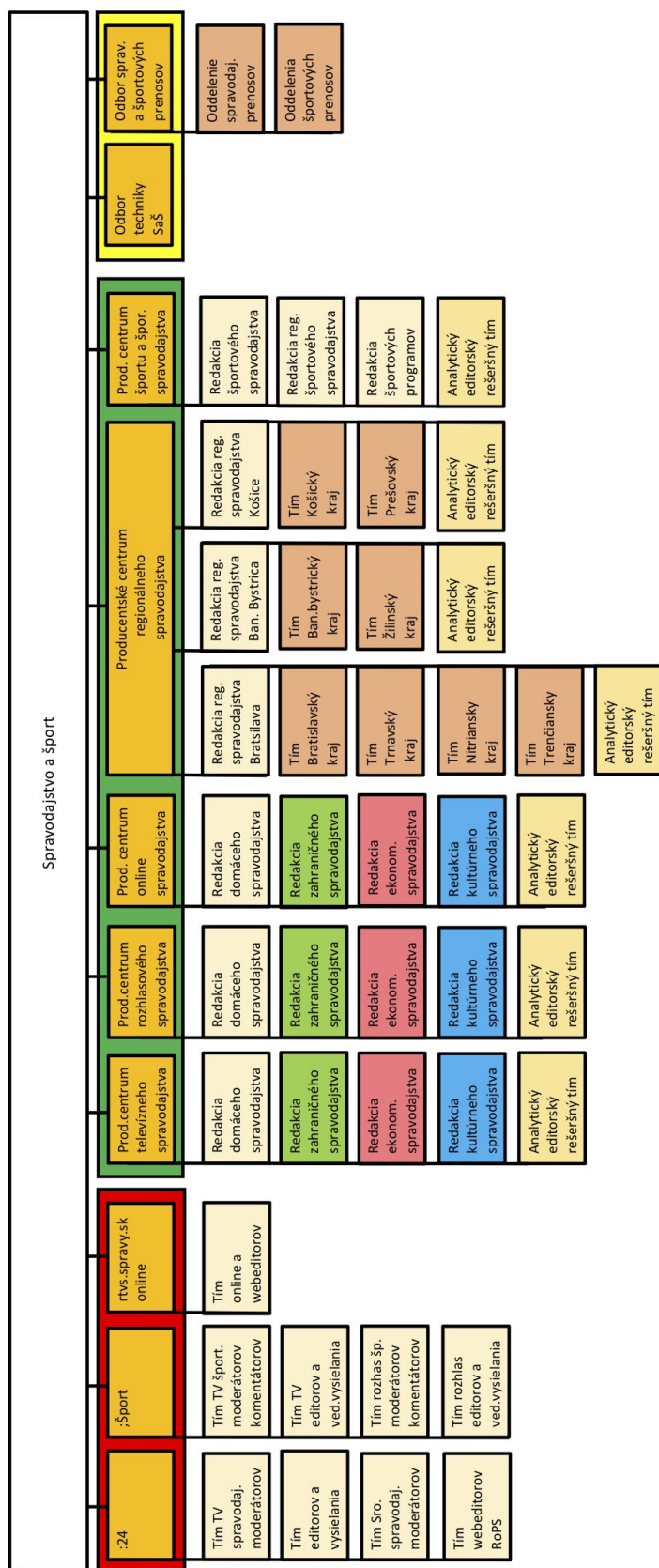
Príloha č.2 Organigram organizačnej štruktúry RTVS, ktorú predkladám v projekte Orbis pictus_2027

Príloha č.3 Organigram organizačnej štruktúry STV, ktorú predkladám v projekte Orbis pictus_2027

Príloha č. 4 Organigram organizačnej štruktúry SRO, ktorú predkladám v projekte Orbis pictus_2027

Príloha č. 5 Organigram organizačnej štruktúry Spravodajstva a športu, ktorú predkladám v projekte Orbis pictus_2027